

Trpiaci a zabudnutí

SPRÁVA O KREŠŤANOCH
PRENASLEDOVANÝCH
PRE SVOJU VIERU
2022 – 2024

Pomoc
trpiacej Cirkvi

ACN SLOVENSKO

Trpiaci a zabudnutí

SPRÁVA O KREŠTANOCH
PRENASLEDOVANÝCH
PRE SVOJU VIERU
2022 – 2024

OBSAH

Predslov erbilského arcibiskupa Bašara Wardu z Iraku	3
Súhrnný prehľad krajín (mapa)	4
Hlavné zistenia	6
Burkina Faso	13
Barma (Mjanmarsko)	13
Čína	16
Egypt	16
Eritrea	17
India	17
Irán	18
Irak	18
Mozambik	19
Nikaragua	19
Nigéria	20
Severná Kórea	20
Pakistan	21
Saudská Arábia	21
Sudán	22
Sýria	22
Turecko	23
Vietnam	23
Poznámky	24

Trpiaci a zabudnutí – Správa o kresťanoch prenasledovaných pre svoju vieru za roky 2022 – 2024

Obrázok na obálke: Žena tíši svoje dieťa po násilí v Džaranwale v auguste 2023 (© NCJP).

Vydala: ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi | Sládkovičova 7, 811 06 Bratislava | Tel: 02/222 001 25 | Email: info@acnslovensko.sk

Všetky fotografie © ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi, okrem s. 11, 14–15, 17, 19 © Ismael Martínez Sánchez / ACN; obrázky na s. 18 © Hamed Saber; s. 20 © Magnus Manske; s. 21 © Richard Mortel, a sú použité na základe licencie Creative Commons 2.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>); obrázok na s. 23 © Roman Odintsov použitý na základe licencie Creative Commons 1.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/1.0/>). ACN ďakuje aj otcovi Stephenovi Ojapahovi, Jalangovi Mandongovi a managuajskej a faisalabádskej diecéze za poskytnutie fotografií na použitie v tejto publikácii.

Autori textov: John Pontifex, John Newton, Amy Balog a Daniel Beurthe. Osobitná vďaka patrí Tonyemu Smithovi a Stevovi Riedlingerovi.

Design: Helen Anderson | Preklad: Matúš Sitár | Jazyková korektúra: Marta Glossová | Editor: Dorota Luteránová |

Grafická úprava: Aurel Valábek | Tlač: Anwell, s. r. o., Bratislava.

ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi je nadácia pápežského práva a je registrovanou cirkevnou právnickou osobou.

Všetky práva vyhradené.

© ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi 2024

PREDSLOV

*erbilský arcibiskup Bašar Warda
z Iraku*

Keď Daeš (ISIS) pred 10 rokmi zabral obrovské územia na irackých Ninivských pláňach, medzi tými, čo utekali, aby si zachránili život, bolo vyše stotisíc kresťanov. Odvtedy žijú dlhé roky ako utečenci vo vlastnej krajine a pomáhajú im iba ich bratia a sestry po celom svete – vrátane podstatnej pomoci nadácie ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi.

Genocída, ktorej sme boli vystavení, má i naďalej dlhodobé negatívne dôsledky: migrácia kresťanov postupuje do tej miery, že v mestách a mestečkách, kde naša prítomnosť siaha takmer do Kristových čias, hrozí Cirkvi vyhynutie.

Zároveň, ako ukazuje táto správa Trpiaci a zabudnutí, v iných krajinách dnes kresťania čelia džihádistickému extrémizmu, napríklad v Burkine Faso či v Mozambiku, a rovnako trpký je aj útlak veriacich zo strany autoritárskych režimov, ako sú Čína alebo Nikaragua.

Táto správa však ukazuje i to, že po ťažkých útokoch si kresťania dokážu znovu vybudovať svoj život – ako my v Iraku –, tu však naše spoločenstvá naďalej čelia výzvam pre nedostatok programov na zabezpečenie živobytia. Znamená to, že Cirkev musí nájsť peniaze na podporu kľúčových štruktúr – nových kostolov, katolíckej univerzity, štyroch škôl a nemocnice –, ktoré sme vybudovali v Kurdistane, aby sme zaistili, že tu kresťania zostanú a budú Ježišovým hlasom v celom Iraku. Tieto inštitúcie potrebujú podporu, aby rástli a udržali sa, a preto sa spoliehame na medzinárodné spoločenstvo, že vypočuje naše výzvy o pomoc.

Modlíme sa, aby tí, čo budú čítať túto správu, či už vlády alebo iní vplyvní ľudia, pri správach o prenasledovaní kresťanov nezostali iba pri slovách. Slovám musia zodpovedať činy, jasný a rozhodný politický záväzok, že pomôžu tým, ktorých jediným zločinom je viera, ktorú vyznávajú. Je životne dôležité, aby konali už pri prvých varovaniach uvádzaných v správach, ako je táto, a predišli tak tomu, že sa aj inde zopakuje to, čo sa stalo nám v Iraku.

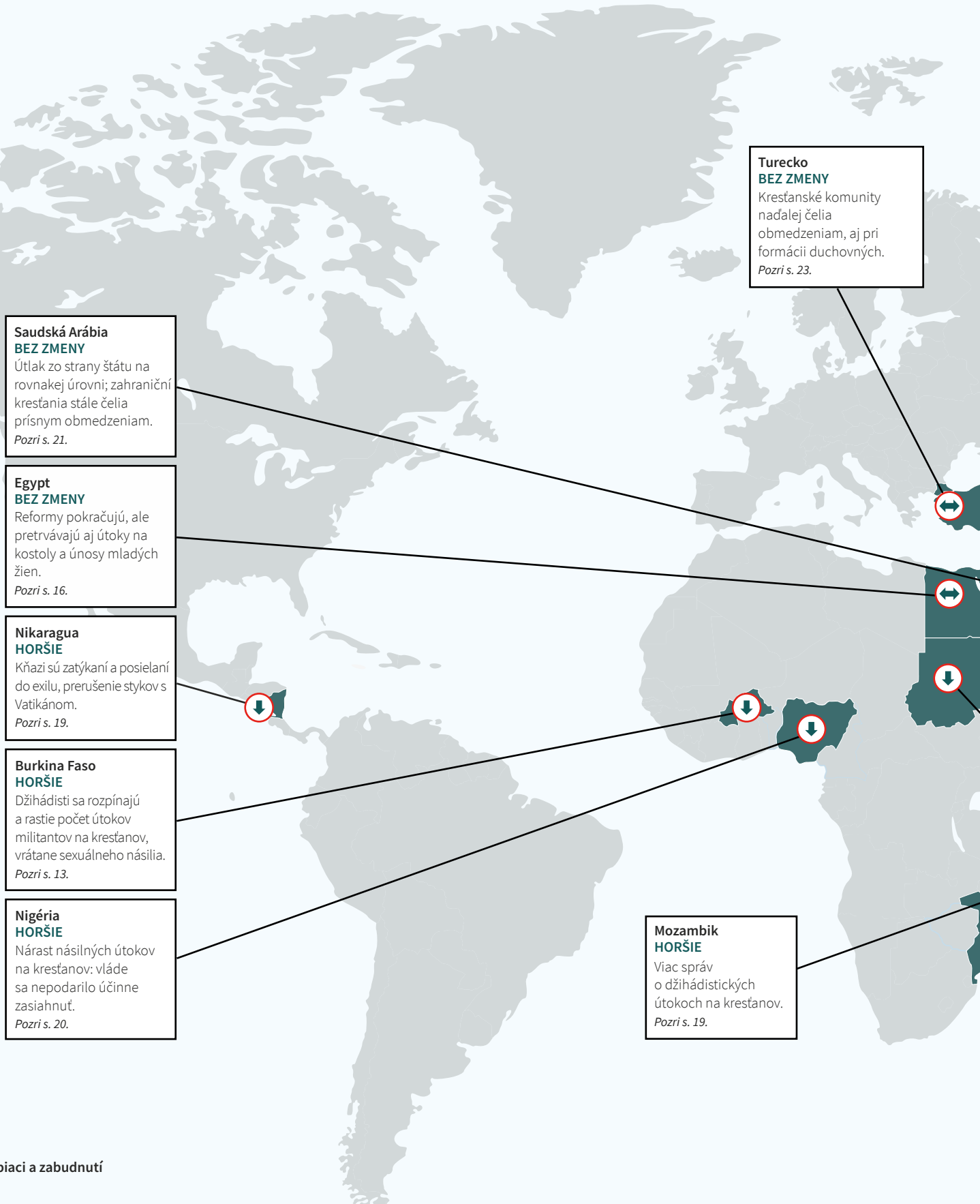
Stále si pamätám na hrôzu, ktorú spôsobil príchod džihádistov, ale aj na nádej ľudu a tiež na dobročinnú lásku, ktorú nám prejavili bratia a sestry po celom svete. Prosím, aj naďalej myslite v modlitbách a s láskou na všetkých trpiacich. My sa za vás modlíme.

Mons. Bašar M. Warda CSsR,
chaldejský erbilský arcibiskup

SÚHRNNÝ PREHĽAD KRAJÍN

Správa *Trpiaci a zabudnutí* skúma výzvy, ktorým čelia kresťania v 18 krajinách, kde znášajú celý rad problémov, ako je obťažovanie, zatýkanie, nútené vysídľovanie a vraždenie. Nie je to nevyhnutne 18 najnebezpečnejších miest pre život kresťanov. Skôr sú to krajiny, kde bola v sledovanom období (od augusta 2022 do júna 2024 vrátane) situácia veriacich osobitne zaujímavá.

Nadácia ACN vychádza z množstva zdrojov, vrátane verejne dostupných údajov a informácií od miestnej Cirkvi. Správa *Trpiaci a zabudnutí* síce vychádza z kvantitatívnych analýz (napríklad Indexu nepriateľských prejavov v spoločnosti, ktorý vydáva organizácia Pew Forum), no v konečnom dôsledku predstavuje kvalitatívnu analýzu dostupných údajov.

PRENASLEDOVANIE KREŠŤANOV V POROVNANÍ S OBDOBÍM 2020 - 2022

- = Lepšie
- = Mierne lepšie
- = Bez zmeny
- = Mierne horšie
- = Horšie

Sýria BEZ ZMENY

Pokračuje prenasledovanie na severozápade krajiny a exodus kresťanov stále väčšími ohrozuje ich existenciu.
Pozri s. 22.

Irak MIERNE HORŠIE

Nová legislatíva by mohla obmedziť náboženskú slobodu; štát odňal patriarchovi jeho status.
Pozri s. 18.

Irán HORŠIE

Nárast zatýkania kresťanov, aj za distribúciu Biblií.
Pozri s. 18.

Pakistan HORŠIE

Útoky na bezprecedentný počet kostolov a stále viac útokov na kresťanské dievčatá a ženy.
Pozri s. 21.

India HORŠIE

Veľký nárast počtu útokov na kresťanov a nová legislatíva obmedzujúca nehinduistickú činnosť.
Pozri s. 17.

Severná Kórea BEZ ZMENY

Praktizujúci kresťania môžu naďalej čeliť rozličným formám mučenia v pracovných táboroch.
Pozri s. 20.

Čína HORŠIE

Zvýšené štátne obmedzenia, zatýkanie kresťanov a komunistické normy zväzujú náboženstvo.
Pozri s. 16.

Vietnam MIERNE LEPŠIE

Napriek pretrvávajúcim problémom uľahčenie registrácie a zlepšenie vzťahov medzi katolíckmi a štátom.
Pozri s. 23.

Barma (Mjanmarsko) BEZ ZMENY

Junta naďalej útočí na kostoly a iné bohoslužobné miesta.
Pozri s. 13.

Sudán HORŠIE

Konfiškácia kostolov alebo útoky na ne a ohrozovanie kresťanských komunít.
Pozri s. 22.

Eritrea MIERNE HORŠIE

Viac zatknutých, tvrdšie tresty za prejavy kresťanskej viery
Pozri s. 17.

TRPIACI A ZABUDNUTÍ

Hlavné zistenia

„Ten, komu sa podarí nás zabiť, vie, že ho budú oslavovať ako hrdinu.“¹

Kresťanka Mariam Lal si na tajnom stretnutí s delegáciou nadácie ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi v Pakistane spomínala na hrozné udalosti, ktoré sa diali, keď pracovala ako zdravotná sestra v jednej pakistanskej nemocnici. Tento incident nasledoval po jej vymenovaní za vrchnú sestru; ostatný personál údajne zúril, že tento post dostala kresťanka. Rozzúrený dav obvinil 54-ročnú Mariam a 21-ročnú zdravotnú sestru Newosh Arooj, že sa dopustili rúhania. Príslušný incident sa týkal nálepky, ktorá obsahovala verš z Koránu a pri odstraňovaní z nemocničnej skrinky bola poškodená. Dav odmietol tvrdenia, že za roztrhnutie nálepky sú zodpovední psychiatrickí pacienti, a zo znesvätenia posvätného textu obvinil tieto dve zdravotníčky. Hrozilo im, že ich ubodajú na smrť, ale s pomocou priateľov sa im podarilo utiecť.

Pri opise ich trápenia sa Mariam a Newosh od rozrušenia lámali hlas, keď hovorili ACN, že sa odvtedy skrývajú a často menia miesto pobytu, aby sa vyhli odhaleniu.

Príbeh týchto dvoch zdravotných sestier je iba jedným z nespočetného množstva prípadov prenasledovania kresťanov, ktoré si pracovníci ACN vypočuli počas návštev, keď zisťovali fakty o krajinách, v ktorých je často jediným zločinom ľudí to, že nasledujú Krista.

Trpiaci a zabudnutí – Správa o kresťanoch prenasledovaných pre svoju vieru za roky 2022 – 2024 prináša prípadové štúdiu, ale aj analýzu toho, do akej miery sú kresťania v jednotlivých krajinách, regiónoch i na celom svete terčom prenasledovania. Ešte pred obdobím sledovaným v tejto správe sa objavovali dôkazy, že sa prenasledovanie a útlak zhoršujú. Údaje výskumného centra Pew Research Center za rok 2021 ukázali, že kresťania znášajú nábožensky motivované obťažovanie, od slovného napádania až po zabíjanie, vo väčšom počte krajín než kedykoľvek predtým – celkovo v 160 krajinách, čo je nárast o 50 krajín oproti roku 2012. Kresťania nielenže zažívali porušovanie základných ľudských práv vo väčšom množstve krajín než akákoľvek iná náboženská skupina, ale odstup medzi nimi a nasledujúcou najhoršie postihnutou náboženskou skupinou sa značne zväčšil.² Pápež František vo svojom príhovore diplomatickým zborom vo Vatikáne v januári 2023 citoval nedávno uverejnené čísla,⁴ že prenasledovanie zažíva jeden zo siedmich kresťanov po celom svete.³

Toto vydanie správy **Trpiaci a zabudnutí** hodnotí situáciu v 18 krajinách, kde sa vyskytuje osobitne znepokojivé porušovanie náboženskej slobody kresťanov. Sledované obdobie trvalo od 1. augusta 2022 do 30. júna 2024 a cieľom analýzy bolo stanoviť, či sa situácia v oblasti náboženskej slobody ovplyvňujúca kresťanov oproti obdobiu rokov 2020 – 2022 zhoršila. Výskum ukázal, že vo väčšine krajín sa násilie, prípadne útlak, naozaj zvýšili. V mnohých prípadoch, ak nie vo väčšine, toto zhoršenie nepostihlo celú krajinu, iba konkrétne regióny. Správa **Trpiaci a zabudnutí** za roky 2022 – 2024 zistila, že vo viac ako 60 percent skúmaných krajín sa od poslednej správy pokrývajúcej obdobie rokov 2020 – 2022 porušovanie ľudských práv kresťanov zvýšilo. Táto správa odhalila faktory, ktoré vysvetľujú, prečo sa prenasledovanie a útlak zhoršili nielen v jednotlivých krajinách, ale aj naprieč kontinentmi:

Epicentrum militantného islamistického násillia sa presunulo z Blízkeho východu do Afriky

- Strategické ohnisko nadnárodnej agresie islamistických militantov voči kresťanom a iným dôležitým cieľom sa v súčasnosti jednoznačne presunulo z Blízkeho východu do Afriky. Na Blízkom východe síce džihádistskí militanti pretrvali v malých izolovaných skupinách, napríklad v sýrskom Idlibe, no štátne úrady v regióne podnikli významné kroky pri potlačení násilných islamistických skupín. Naopak, kresťanov terorizovali násilní extrémisti v častiach Burkiny Faso, Nigérie, Mozambiku a inde.
- Militantný islam bol kľúčovým faktorom pri vysvetľovaní, prečo prevažoval nárast prenasledovania postihujúci všetkých šesť sledovaných afrických štátov, pričom dôkazy naznačovali rastúci vplyv nadnárodných džihádistských skupín.⁵

Tábor vnútorne vysídlených osôb v meste Kaya
v Burkina Faso, kde je takmer polovica obyvateľstva
vysídlená v dôsledku džihádistského násillia.
Profil krajiny pozri na s. 13.

- „Oportunistické kalifáty“, ktoré **Správa o stave náboženskej slobody vo svete 2023** identifikovala ako začínajúcu hrozbu, sa do leta 2024 stali hrozbou významnou.
- Masová migrácia kresťanských komunit, ktorú spustili útoky islamistických militantov, ich destabilizovala a zbavila práv, pričom je otázne samotné dlhodobé prežitie Cirkvi v kľúčových regiónoch.

Intenzívnejšie útoky na kresťanov ako na nepriateľov štátu, prípadne miestnej komunity

- Autoritárske režimy, napríklad v Číne, Eritrei, Indii a Iráne, vystupňovali represívne opatrenia proti kresťanom, či už v mene náboženského nacionalizmu, alebo štátneho sekularizmu či komunizmu. Medzi tieto reštrikcie patrili prísnejšie rozsudky za údajné urážky štátnej ideológie, konfiškácia bohoslužobných miest, zvýšené zatýkanie kleru a laikov či dlhšie držanie vo väzbe.
- V kontexte rastúcich obáv z proticirkevného útlaku v častiach Latinskej Ameriky sa v 18-ročnej histórii správy **Trpiaci a zabudnutí** po prvýkrát uvádza Nikaragua ako krajina, ktorej sa venuje táto správa z dôvodu množstva extrémne tvrdých opatrení zameraných na kresťanov, najmä masového zatýkania a vyhostovania kleru, vrátane všetkých členov apoštolskej nunciatúry.
- V kontraste k týmto všeobecným trendom vyniká Vietnam, ktorý je v tejto správe jedinou krajinou v kategórii „mierne zlepšenie“ vďaka krokom na znovuvytvorenie diplomatických vzťahov medzi štátom a Vatikánom a obmedzeniu byrokracie pri registrovaní náboženských skupín.

Štátni aj neštátni aktéri stále väčšmi zneužívali existujúcu a novú legislatívu kriminalizujúcu skutky považované za neúctivé k štátnemu náboženstvu ako prostriedok na útlak kresťanov a iných menšinových náboženských skupín

- Podľa správ bolo do mája 2023 v Indii zatknutých 855 ľudí na základe zákonov proti konverziám, schválených v Uttarpradéši v roku 2020.⁶ V Pakistane nastal nárast rozsiahlych útokov na kresťanov vyvolaných obvineniami z rúhania, najmä v Džaranwale v auguste 2023 a v Sargodhe v máji 2024. V Iraku vyjadrili cirkevní predstavitelia obavy, že zákony zakazujúce urážku náboženstva budú použité ako zámienka na obmedzovanie kresťanskej liturgie a praktizovania náboženstva.

Správy zdôraznili hrozby pre kresťanské deti, najmä dievčatá

- Dôkazy naznačujú nárast prípadov, keď boli už 10-ročné kresťanské dievčatá obeťmi únosov, sexuálneho násillia, nútených sobášov a nútenej konverzie. Nové údaje poukazujúce na prudký nárast prípadov únosov dievčat a mladých žien z menšinových náboženstiev boli hlásené v Pakistane a iný výskum ukázal, že ide o opakujúci sa problém v Egypte.

Deti v prevažne kresťanskej alepskej štvrti Al-Jdeideh, ktorá počas sýrskej občianskej vojny utrpela katastrofálne škody.

- Správy zo Saudskej Arábie a Egypta však poukazujú na to, že úrady odstránili zo školských učebníc materiál podnecujúci k náboženskej nenávisti voči kresťanom a iným náboženským menšinám.
- Napriek tomu bola na školách hlásená diskriminačná kultúra, napríklad v Turecku, keď sa študentom zakazovalo sláviť kresťanské sviatky a vyskytli sa sťažnosti na islamskú indoktrináciu na školách.⁷
- Následky spomínanej masovej migrácie, ktorú spustil prudký nárast násilia a prenasledovania kresťanov, boli osobitne ťažké pre deti. Subsaharské krajiny ako Sudán hlásili rekordné počty detí trpiacich extrémnym nedostatkom potravy.⁸

Afrika

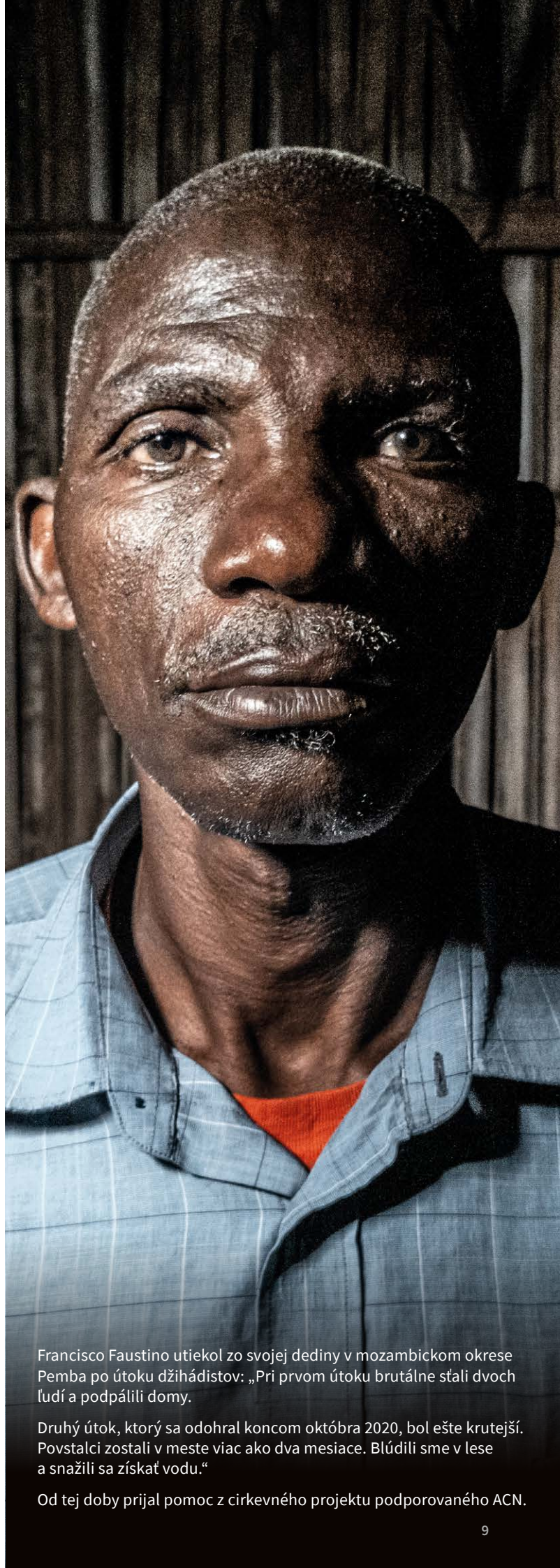
V Afrike sa situácia kresťanov zhoršuje od augusta roku 2022 a ako hlavná príčina znepokojenia sa ukazujú islamistickí militanti. V subsaharskej Afrike pokračovalo v tomto období násilie zo strany džihádovcov a povstalcov. Kresťania nie sú jedinými obeťami ozbrojeného konfliktu v týchto regiónoch, ale militanti majú sklon na nich útočiť nepomerne viac.

Islamistická teroristická aktivita väčšinou prebiehala v sahelskom regióne, najmä v Burkine Faso, Mali, Nigeri a Nigérii, ale aj v Mozambiku. Okrem náboženského extrémizmu patria medzi faktory podnecujúce k násiliu politické a etnické rozdiely, konflikty o pôdu, nedostatočný prístup k zdrojom, slabá vládna moc, separatistické hnutia a spojenectvá medzi nadnárodnými džihádistickými sieťami a zločineckými gangmi.⁹

Teroristické a povstalecké skupiny sa zameriavali na štátne úrady aj na civilistov rozličného vierovyznania. Dôkazy však ukazujú, že obzvlášť zraniteľní voči útokom sú kresťania a často sa stávajú terčom útokov extrémistov, najmä v krajinách či regiónoch, kde tvoria menšinu, napríklad v severnej Burkine Faso, Mozambiku a v severnej Nigérii.¹⁰

V Burkine Faso a v Mozambiku majú pretrvávajúce islamistické povstania¹¹ za následok tisíce zabitých a milióny vysídlených civilistov. Extrémisti sa v oboch krajinách osobitne zameriavali na kresťanské komunity, odlučovali ich od ich moslimských susedov a v mnohých prípadoch ich vyhánali z dedín. V Burkine Faso sa rozšírili územia pod kontrolou džihádistických skupín a v súčasnosti k nim patrí asi 40 percent krajiny, pričom osobitne kresťankám hrozí sexuálne násilie zo strany teroristov.¹²

V Sudáne narušil všetok predchádzajúci pokrok smerujúci k náboženskej slobode štátny prevrat v októbri 2021, ako aj pokračujúca občianska vojna, ktorá vypukla v apríli 2023. Cirkevné budovy boli skonfiškované na

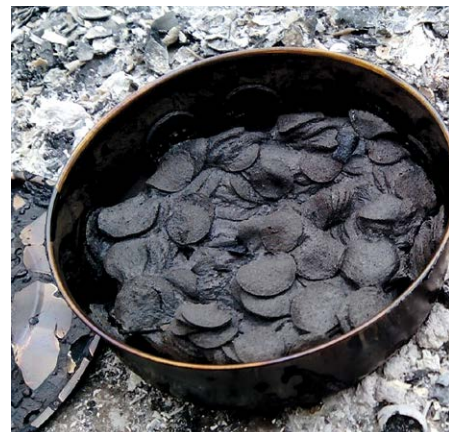
Francisco Faustino utiekol zo svojej dediny v mozambickom okrese Pemba po útoku džihádovcov: „Pri prvom útoku brutálne sťali dvoch ľudí a podpálili domy.“

Druhý útok, ktorý sa odohral koncom októbra 2020, bol ešte krutejší. Povstalci zostali v meste viac ako dva mesiace. Blúdili sme v lese a snažili sa získať vodu.“

Od tej doby prijal pomoc z cirkevného projektu podporovaného ACN.

vojenské účely a kresťanské spoločenstvá sa stali terčom priamych útokov zo strany ozbrojených síl.¹³

V Nigérii zostávajú aktívne skupiny Boko Haram, Islamský štát v provincii západná Afrika (ISWAP) a militantní fulbskí povstalci na severe a v Strednom páse krajiny. Napriek tomu, že rozsah aktivít skupiny Boko Haram v porovnaní s predchádzajúcim sledovaným obdobím poklesol, tieto skupiny pravidelne vykonávali masacre a iné násilné zverstvá, ktorých terčom boli najmä kresťania.¹⁴ Bežné sú aj únosy kňazov.¹⁵ Teroristické útoky sú nezriedka načasované tak, aby sa kryli s kresťanskými sviatkami.¹⁶

V Eritreji je štát zodpovedný za potláčanie kresťanstva a iných náboženstiev. Autoritársky režim v tejto krajine najviac zo všetkých štátov na kontinente porušuje náboženskú slobodu, keď bežne zasahuje proti cirkevným aktivitám a členov nepovolených náboženských skupín bez súdu väzní v neľudských podmienkach.¹⁷

Blízky východ

Islamistická hrozba síce z veľkej časti opadla, no krajiny na Blízkom východe sa stále spamätávajú z roky trvajúcej vojny a teroru, pričom kresťanské obyvateľstvo v niektorých oblastiach čelí rastúcej existenčnej hrozbe. V Sýrii občianska vojna neúmerne zasiahla práve kresťanskú komunitu. Pred začiatkom vojny v roku 2011 tu žilo vyše 1,5 milióna kresťanov, no ich počet klesol len na 250 000.¹⁸ Zatiaľ čo Assadov režim, ktorý sa hlási k náboženskej tolerancii, znovu získal kontrolu nad väčšinou územia v minulosti kontrolovaného militantmi, kresťania naďalej emigrujú. V apríli 2024 uviedol apoštolský nuncius v Sýrii kardinál Mario Zenari, že zo Sýrie každý deň odchádza 500 kresťanov.¹⁹

V Iraku počas brutálnej okupácie Daešu počet kresťanského obyvateľstva prudko poklesol a v súčasnosti pozostáva z menej ako 200 000 ľudí z vyše 41-miliónovej populácie, čo je zhruba 0,46 percenta. Táto scvrkávajúca sa komunita čelí značnému spoločenskému tlaku a diskriminácii, pričom zákon stále zakazuje konverziu z islamu.²⁰

V Iráne patria konvertiti na kresťanstvo medzi najohrozenejšie skupiny v krajine. Sú vnímaní ako spojenci Západu a bývajú obviňovaní z podkopávania iránskeho islamistického režimu. Mnohí kresťanskí konvertiti žijú čoraz viac v podzemí a evanjelizácia zostáva ilegálna. V Iráne sa kvôli zatváraniu kostolov a nedostatku štátnych povolení na výstavbu nových rozšírili domáce cirkvi. Prístup do oficiálnych kostolov bol obmedzený len na arménskych a asýrskych kresťanov. Kresťanské ženy a dievčatá znášali zvýšený útlak zo strany štátu po nepokojoch vyvolaných prípadom moslimky Mahsy Amini, ktorá zomrela vo väzbe po zatknutí za „porušenie pravidiel“ požadujúcich, aby ženy nosili na hlave šatku.²¹

V Egypte síce kresťanská komunita pocítila určité zlepšenie, no stále zažíva vážne problémy: najmä únosy, nútené konverzie a sobáše koptských kresťanských žien a dievčat. Existujú dôkazy o systematických únosoch zo strany gangov a o tajných dohodách policajtov, ktorí ženy nahlasujú nie ako unesené, ale ako nezvestné. Podobne aj v Saudskej Arábii čelia ženy, o ktorých sa zistí, že konvertovali na kresťanstvo, väzneniu a zlému zaobchádzaniu vo vlastnej rodine a môžu sa stať obeťmi vraždy zo cti.

Ázia

V mnohých krajinách naprieč Áziou kresťania predstavujú menšinu, čo spôsobuje, že sú de facto občanmi druhej kategórie, vystavenými diskriminácii a sociálnemu vylúčeniu. V krajinách ako India a Pakistan môže táto zraniteľnosť vyústiť do útokov na jednotlivcov a kostoly, ako napríklad podpálenie modlitebne spoločenstva Milost' v meste Ramanagare v indickom štáte Karnataka, ktoré sa udialo vo februári 2024. V prípade Pakistanu experti OSN vyjadrili znepokojenie, že v sledovanom období vzrástol počet únosov, nútených sobášov a konverzií mladistvých dievčat a mladých žien z kresťanstva, hinduizmu a sikhizmu. Náboženský nacionalizmus hral významnú úlohu pri vyvolávaní problémov s nacionalistickými skupinami v Indii vyznávajúcimi hindutvu a islamistickými skupinami zastávajúcimi tvrdú líniu, ako je napríklad TLP (Tehreek-e-Labbaik Pakistan), ktoré vnímajú menšiny ako hrozbu pre demografiu väčšinovej viery. V Indii hindutvánska rétorika často zdôrazňuje, že nárast počtu menšín narušil hinduistickú populáciu. V tomto prostredí je militantná identitárna politika kľúčovým hnacím prvkom útokov na kresťanov a iné náboženské menšiny.

*Vlavo: Počas útoku na
Malý seminár sv. Jozefa
v nigérijskej oblasti Shuwa
zhorela Najsvätejšia sviatosť.*

*Dolu: Žena v indickom štáte
Bihar pripravuje jedlo na
stretnutie vo farnosti.*

Iným kľúčovým prvkom vyvolávajúcej represie, diskrimináciu a prenasledovanie v tomto regióne je štátny autoritársky režim. V krajinách ako Severná Kórea a Čína je kresťanstvo často vnímané ako škodlivý zahraničný vplyv. Čínsky tlak na sinizáciu v náboženstve nie je ani tak pohybom smerom k inkulturácii kresťanskej liturgie do miestneho kontextu, ako pokusom uviesť náuku do súladu so zásadami komunistickej strany. Preto sa môžu náboženský predstavitelia, ktorí odmietnu vstúpiť do vlasteneckých združení – oficiálnych štátnych náboženských skupín –, ocitnúť bez súdu vo väzbe alebo sú inak sankcionovaní. Vietnam sa naďalej usiluje dištancovať od svojej autoritárskej minulosti: rétorika náboženskej slobody a snahy uľahčiť náboženským skupinám registračné postupy sa vyskytujú bok po boku s násilnými zákrokmi proti kresťanským skupinám v oblasti Vysočiny a s obavami z ďalších možných obmedzení v nových vládných smerniciach. Zlepšenie vzťahov medzi štátom a Katolíckou cirkvou však naznačuje túžbu ústrednej vlády po pozitívnych vzťahoch s náboženskými organizáciami. Vo všeobecnosti sa však autoritárske vlády v regióne naďalej snažia presadzovať svoju kontrolu, a preto regulujú schopnosť veriacich zhromažďovať sa, organizovať a prejavovať svoju vieru.

Vojna v Barme (Mjanmarsku) predstavuje jedinečnú situáciu v regióne, keďže po vojenskom prevrate vo februári 2021 vojenská junta zrejme používa násilie na podrobenie si všetkej opozície voči centralizovaným normám. Pred nástupom vlády Aun Schan Su Ťij realizovala vládnuca junta kampaň zameranú na donútenie k poslušnosti tých, ktorí nepatria k väčšinovej národnosti alebo viere, súčasťou čoho bolo aj podpaľovanie kostolov, kým budhistické pagody zostali nedotknuté. Tentokrát, keď si prevrat uskutočnený juntou vo februári 2021 vyslúžil kritiku naprieč náboženským spektrom, sa terčom útokov stali bohoslužobné miesta patriace všetkým náboženským skupinám.

Záver

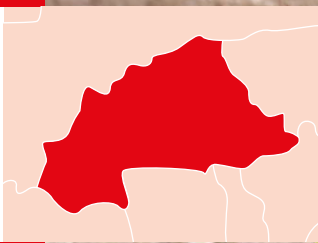
Do konca roka 2024 sa takmer 50 percent sveta zúčastní na voľbách.²² K voľbám dôjde aj vo svetových mocnostiach, ako sú USA, Francúzsko a Spojené kráľovstvo, a uskutočnili sa aj voľby do Európskeho parlamentu. Vlády boli celé roky kritizované za to, že prinajlepšom iba slovné pripomínali potrebu prijať opatrenia proti prenasledovaniu kresťanov a iných náboženských menšín. Je nepravdepodobné, že by novozvolené kabinety podnikli kroky na zastavenie perzekúcií, pretože v oblasti medzinárodných vzťahov majú iné priority. Je to nevyhnutné, keďže svet sa „zásadným spôsobom rozdeľuje“²³ a dejú sa „šokujúce... udalosti“²⁴ okrem iného najväčšia vojna v Európe od roku 1945, obnova autoritárskeho režimu v Číne a medzinárodné následky útokov zo 7. októbra vo Svätej zemi.

Ignorovať ťažkú situáciu kresťanov však znamená ignorovať „prvé známky toho, [že] kdekoľvek sú prenasledovaní, ohrozené je aj právo na náboženskú slobodu pre všetkých. Kdekoľvek sú obťažovaní alebo väznení, zatýkaní či diskriminovaní, mučení či vraždení, vlády páchajú alebo tolerujú zlé zaobchádzanie aj voči iným.“²⁵

Pre organizácie, ako je ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi, je potreba konať v prospech prenasledovaných kresťanov, samozrejme, otázkou základných ľudských práv, no je to aj čosi osobnejšie; ide o solidaritu s našimi bratmi a sestrami v Kristovi. Keď sa delegácia ACN v Pakistane lúčila s Mariam Lal a Newosh Arooj, jeden z ich právnych zástupcov sa obrátil a povedal: „Ak náš hlas nebudete počuť vy, tak kto potom? Jednoducho budeme zabudnutí.“

Kríž v katedrále
v Manague
v Nikaragve po útoku
v júli 2020.

BURKINA FASO

Stredný Sahel – kde sa nachádzajú štáty Burkina Faso, Mali a Niger – je jedným z ohnísk džihádistickej aktivity v Afrike²⁶ a od príchodu Daešu v roku 2015 bol svedkom rýchlej eskalácie extrémistického násillia.²⁷ Séria štátnych prevratov spôsobila, že sa bezpečnostná situácia za posledných niekoľko rokov ešte drastickjšie zhoršila, čo viedlo k neustále sa šíriacemu ozbrojeným konfliktom a extrémnej chudobe.²⁸ Džihádisti stále viac využívajú ako vojakov deti.²⁹ Ženy a dievčatá v tomto regióne znášajú násillie v miere, ktorá patrí k najväčšej na svete, vrátane sexuálneho zneužívania detí a nútených sobášov.³⁰

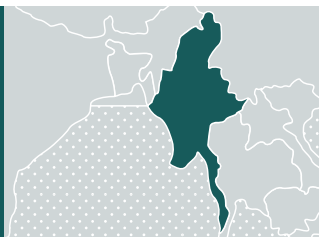
Teroristické skupiny napojené na Al-Káidu a Daeš kontrolujú vyše 40 percent územia Burkiny Faso – vrátane rozsiahlych vidieckych oblastí a niektorých miest na severe a východe krajiny.³¹ V dôsledku pretrvávajúceho ozbrojeného konfliktu boli vysídlené vyše 2 milióny ľudí – asi 10 percent obyvateľstva krajiny.³²

Extrémistická aktivita sa sústreďuje v oblastiach so silnou prítomnosťou Fulbov. Džihádistické milície sa

skladajú z bojovníkov fulbskej národnosti, ale nie všetci Fulbovia sú teroristi. Okrem náboženských rozdielov patria medzi faktory vyvolávajúce násillie konflikty o pôdu, národnostné napätia a rozšírená chudoba.³³

Útoky islamistických skupín zasiahli rozličné náboženské skupiny vrátane bežných moslimov.³⁴ No podľa biskupa Justina Kientegu z Ouahigouya sú terčom útokov džihádistov najmä kresťania, ktorí tiež čelia tvrdším podmienkam a prísnejším trestom než ich moslimskí susedia. „Náboženská sloboda neexistuje. V niektorých dedinách dovoľia ľuďom modliť sa, ale zakazujú katechizmus; na iných miestach ľuďom hovoria, aby sa nezhrmažďovali v kostole na modlitbu.“³⁵ Teroristi tiež zavraždili dvoch kresťanských školákov.³⁶

BARMA (MJANMARSKO)

Posledné dva roky sa roztáčala špirála násillia po štátnom prevrate, ktorý vo februári 2021 vykonala vojenská junta. Barmská armáda je obviňovaná zo zničenia vyše 200 bohoslužobných miest patriacich všetkým náboženským tradíciám.³⁷ Ničenie náboženských budov sa sústreďovalo v západnom štáte Čjin, kde barmská armáda zrovnala so zemou 85 kostolov.³⁸ Zničené boli aj historické náboženské budovy, vrátane 129-ročného kostola Nanebovzatia Panny Márie v dedine Chan Thar v Sagainskom regióne, ktorý bol zbúraný v januári 2023.³⁹

Kresťanstvo je prevažujúcim náboženstvom kmeňov Čjin, Kačjin a Nága a rozšírené je aj medzi Karenmi a Červenými Karenmi. Po úspešnom atentáte na generála Aung Sana v roku 1947 stratili kmeňové regióny autonómiu, ktorú im sľubovala Panglongská dohoda. Odvtedy čelia tieto väčšinou kresťanské skupiny diskriminácii, násilliu, obmedzovaniu praktizovania náboženstva, pričom aj pred povstaním v roku 2021 im boli ničené kostoly. Súčasná kríza viedla k značným otrasom v týchto komunitách, napríklad

bolo vysídlených 282 615 Červených Karenov, z ktorých bolo 95 percent kresťanov.⁴⁰

Do konca roku 2023 junta zadržala 20 kresťanských duchovných v rámci širšieho zásahu proti náboženským predstaviteľom kritizujúcich režim: siedmich z nich už odsúdili vojenské súdy a ďalší deväť na súd čakali. Štyria vedúci predstavitelia Presbyteriánskej cirkvi zo štátu Čjin boli údajne mučení.⁴¹

V Pakistane sú ženy občanmi druhej kategórie a kresťanky tretej, vystavené únosom a znásilneniam. ACN pomáha, aby bolo počut hlas týchto stoviek kresťanských pakistanských žien a dievčat, ktoré sú každý deň nútené vydávať sa za svojich únoscov a konvertovať na islam. ACN v spolupráci s Národnou komisiou pre spravodlivosť a pokoj (NCJP) pakistanskej cirkvi podporuje obhajobu práv, komunikáciu s médiami a kampaň na zvýšenie verejného povedomia – vrátane konferencií a konzultácií so zákonodarcami a vedúcimi predstaviteľmi komunity.

ČÍNA

Čínske úrady posilňovali kontrolu nad všetkými náboženskými skupinami a stále tvrdšie zasahovali proti neregistrovaným bohoslužobným miestam, náboženským predstaviteľom a náboženským aktivitám. Príslušníci kléru musia prisahať vernosť vládnucej Komunistickej strane Číny (KS Číny) a „odporovať ilegálnym náboženským aktivitám“. Odhady počtu uväznených za náboženské presvedčenie sa pohybujú od niekoľko tisíc až po vyše 10 000.⁴²

KS Číny aktívne podporuje ateizmus a mladistvých občanov odrádza od praktizovania akéhokoľvek náboženstva. 281 miliónov členov KS Číny a jej mládežníckych organizácií má zakázané podieľať sa na náboženských aktivitách.⁴³

Jedinými uznávanými náboženstvami sú katolicizmus, protestantizmus, islam, budhizmus a taoizmus, pričom stúpenci týchto náboženstiev majú praktizovať svoju vieru pod záštitou jedného zo štátom schválených „vlasteneckých združení“. Registrovať sa smú iba skupiny, ktoré patria k týmto piatim náboženstvám

(napríklad miestne farnosti), aby mohli vykonávať verejné bohoslužby.⁴⁴

Vlastniť Bibliu nie je protizákonné, ale úrady obmedzujú jej tlač a distribúciu. Neautorizované vydania sú zakázané.⁴⁵

Všetky náboženské skupiny majú príkaz podporovať tlak KS Číny na „sinizáciu“ – počínšťovanie všetkej náboženskej aktivity a očakáva sa od nich, že budú veriacim odovzdávať vlasteneckú výchovu.⁴⁶ Cirkevní predstavitelia a veriaci, ktorí sa odmietnu prispôbiť vládnej agende, sú často obťažovaní a môžu byť aj zatknutí.⁴⁷

KS Číny tiež väčšmi pritlačila na Hong Kong,⁴⁸ keď v ňom zaviedla zákony o národnej bezpečnosti, ktoré zvýšili obavy o budúcnosť náboženskej slobody v regióne.⁴⁹

EGYPT

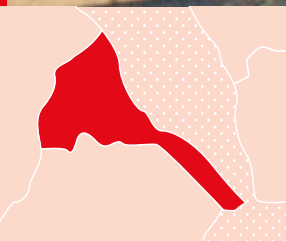
Kresťanská komunita sa stále stretáva s vážnymi problémami napriek tomu, že v mnohých oblastiach naďalej nastáva zlepšenie. Medzi pozitívne kroky v oblasti náboženskej slobody patrila prebiehajúca revízia učebníc na štátnych školách s cieľom odstrániť potupnú rétoriku na adresu náboženských menšín, ako aj dialóg prezidenta as-Sísího s náboženskými menšinami o príprave nového zákona o osobnom štatúte.⁵⁰

Nové kresťanské bohoslužobné miesta môžu byť predmetom sporov. Naďalej je pozitívne ulahčenie úradného povolenia pre cirkevné budovy, čo je krok vpred oproti situácii pred roka 2016, keď vydanie oficiálneho povolenia pre nové kostoly mohlo trvať až 30 rokov a vyžadovalo si schválenie samotného prezidenta. To však nezabránilo davovým násilnostiam na kresťanských komunitách na miestach, kde sa plánujú nové kostoly – aj keď dostali povolenie.

Ďalej pokračuje unášanie, nútené konverzie a sobášne koptských kresťanských žien a dievčat. Takmer určite nie sú hlásené všetky prípady, keďže obeť sa často zdráhajú hovoriť o svojich skúsenostiach, ktoré často zahŕňajú znásilnenie. Existujú dôkazy o systematických únosoch zo strany gangov a o tajných dohodách policajtov, ktorí ženy nahlasujú nie ako unesené, ale ako nezvestné.⁵¹

ERITREA

Eritrejský autoritársky režim najviac zo všetkých štátov v Afrike porušuje slobodu prejavu a náboženskú slobodu⁵² a väčšmi než na duchovné hodnoty kladie dôraz na „mučenie za národ“.⁵³

Na povolenie praktizovať svoju vieru sa od náboženských komunít vyžaduje registrácia na úradoch. Vláda však uznáva iba štyri náboženstvá: eritrejské pravoslávne, katolícke, protestantské a islam.⁵⁴ Proces registrácie je pre neuznané náboženstvá veľmi zložitý a neregistrované skupiny zostávajú vystavené šikanovaniu.⁵⁵

Členovia nepovolených náboženských skupín sú bežne väznení s tým, že nebudú prepustení, kým sa nezrieknu svojej viery. Príslušníci oficiálne uznaných náboženstiev tiež často čelia obmedzeniam a represáliám – napríklad nútenému odvodu do armády⁵⁶ – za verejné praktizovanie viery.⁵⁷ Zadržaní boli aj katolícki kňazi, biskupi, pravoslávni mnísi a iní kresťanskí predstavitelia.⁵⁸

Rozsah zatýkaní v sledovanom období rástol: od polovice roku 2023 do polovice roku 2024 bolo zadržaných 218

kresťanov.⁵⁹ V januári 2023 bolo vzatých do väzby 44 kresťanov⁶⁰ a o tri mesiace bolo pri jednej policajnej razii na škole v hlavnom meste Asmare zatknutých 103 študentov. V tom istom mesiaci bolo svojvoľne zadržaných 44 mníchov z eritrejskej pravoslávnej tewahedskej cirkvi, podporovateľov zosnulého patriarchu Abune Antoniosa, ktorého vláda zosadila.⁶¹ Neskôr však boli prepustení. Za náboženské aktivity je – bez súdu – väznených okolo 400 kresťanov.⁶²

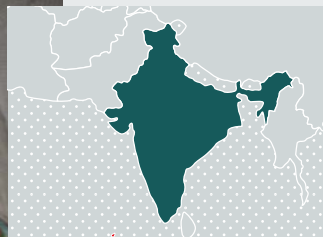
Kresťania a iní zatknutí za účasť na náboženských aktivitách sú držaní v neludských podmienkach vo väzeniach s prísny strážení, ako je napríklad väzenie Mai Serwa blízko Asmary, neslávne známe porušovaním ľudských práv.⁶³ Zadržaní sú nútení žiť v špiny a čelia násiliu a zastrašovaniu vo väzeniach po celej krajine.⁶⁴ Väzni sú často dlhý čas zadržávaní bez oficiálneho obvinenia.⁶⁵

Image: © Ismael Martínez Sánchez/ACV

V roku 2023 bolo nahlásených 720 útokov alebo iných prípadov prenasledovania kresťanov v 23 štátoch,⁶⁶ pričom minimálne 287 prípadov sa udialo iba v severnom štáte Uttarpradéš. Podľa koalície kresťanských združení v Indii United Christian Forum celkový počet násilných incidentov od roku 2014 postupne rastie. 720 prípadov v roku 2023 predstavovalo nárast oproti 599 prípadom v roku 2022.⁶⁷

Zo 161 prípadov v prvých 75 dňoch roku 2024 (do 15. marca) sa 47 odohralo v štáte Čhattísgarh, kde sa kresťanom upiera prístup k vode zo studne, ktorú vyvrátila dedina; odopiera sa im kresťanský pohreb; uskutočňujú sa na nich fyzické útoky; sú vyhánaní z domovov alebo sa ich domy ničia.⁶⁸

INDIA

Zákony proti konverzii, ktoré sú súčasťou právneho poriadku 12 štátov, sa používali ako zámienka na tlak na kresťanské inštitúcie: prehľadávali sa školy a sirotince a kňazi a reholné sestry boli obviňovaní z konvertovania detí.⁶⁹ Medzi schválením zákona proti konverzii v Uttarpradéši v roku 2020 a májom 2023 bolo na základe neho zatknutých vyše 855 ľudí.⁷⁰

Konflikt v Manipure je síce do istej miery národnostným a teritoriálnym konfliktom medzi etnickými skupinami Meitei a Kuki, ale toto napätie využili extrémistické skupiny na podnikanie náboženských útokov, pri ktorých zničili 500 kostolov.⁷¹ Meiteiskí kresťania boli tlačení do toho, aby konvertovali na tradičné náboženstvo svojho kmeňa, sanamahizmus, a pálili Biblie. K týmto útokom údajne podnecovali skupiny militantne presadzujúce sanamahizmus: politici Indickej ľudovej strany sú obviňovaní z toho, že k nim povzbudzovali pre politické ciele.⁷²

IRÁN

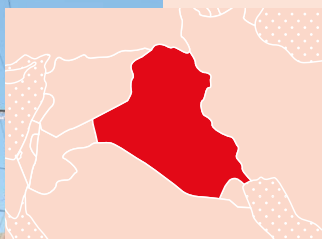
Image: Hamed Saber

V roku 2022 bolo pozorované „prudké“ zhoršenie v oblasti práv kresťanov a iných menšín⁷³ a v nasledujúcom roku boli podmienky „aj naďalej extrémne zlé“.⁷⁴ Prípady zadržaných kresťanov v Iráne vzrástli z 59 v roku 2021 na 134 nasledujúceho roku a potom na 166 v roku 2023.⁷⁵ Úrady sa stále väčšmi zameriavali na ľudí za distribúciu Biblií a vyše tretina zatknutí sa týkala ľudí prichytených s viacerými výtlačkami tohto posvätného textu.⁷⁶ Mnohí znášali fyzické alebo duševné týranie, vrátane psychologického mučenia.⁷⁷

Tento tvrdý zásah nasledoval po bezprecedentných protestoch, ktoré prepukli na jeseň v roku 2022 potom, ako za podozrivých okolností zomrela Iránčanka Mahsa Amini. Táto 22-ročná moslimka bola zatknutá za údajné „porušenie pravidiel“ požadujúcich od žien nosiť na hlave šatku.⁷⁸ Vláda začala uplatňovať novely článkov 499 a 500 trestného zákona schválené v roku 2021, ktoré zaviedli trest väzenia pre tých, čo sa previnili „urážkou islamu“ a vykonávaním „zvrtej aktivity“ vnímanej ako opovrhovanie islamským právom.⁷⁹

Štát oficiálne uznáva kresťanské komunity, vrátane rímskych katolíkov a niektorých pravoslávnych a protestantských denominácií, majú však zakázané čítať Bibliu v národnom jazyku fársí. Kontakt s kresťanskými konvertitmi z islamu môže mať za následok väzenie.⁸⁰

Kresťanskí konvertiti z islamu patria medzi najohrozenejšie skupiny v krajine. Sú vnímaní tak, že sa spojili so Západom, a bývajú obviňovaní z podkopávania iránskeho islamistického režimu. Počet konvertitov sa môže pohybovať medzi 800 000⁸¹ a 1,2 milióna.⁸² Stále viac žijú v podzemí.⁸³ Evanjelizácia zostáva ilegálna. V Iráne sa rozšírili domáce cirkvi „z dôvodu zatvárania kostolov a nedostatku štátnych povolení na výstavbu nových a tiež preto, že prístup do oficiálnych kostolov bol obmedzený na arménskych a asýrskych kresťanov.“⁸⁴

IRAK

komunít. Pretrvávajúce obavy o náboženskú slobodu medzitým podčiarkli zmiznutia a únosy, potlačanie slobody slova a zosťrená diskriminácia.⁸⁶

Počas brutálneho režimu Daešu sa kresťanská populácia v Iraku prudko zredukovala a v súčasnosti pozostáva z menej ako 200 000 ľudí z vyše 41-miliónovej populácie, čo je zhruba 0,46 percenta. Táto scvrkávajúca sa komunita čelí značnému tlaku a diskriminácii zo strany spoločnosti, pričom zákon stále zakazuje konverziu z islamu pod hrozbou prísneho trestu.⁸⁷

Napriek tomu, že menšiny majú vyhradené zastúpenie vo vládných orgánoch, naďalej pretrvávali výzvy pri zabezpečení ich plnej participácie a ochrany.⁸⁸

Celkovo zložitá politická situácia v Iraku, ktorú zhoršujú spory o právomoci a vplyv milícií, naďalej podkopávala snahy o zabezpečenie náboženskej slobody pre kresťanov v krajine.⁸⁹

V roku 2023 sa Irak nachádzal uprostred politických zmien a zápasil s pretrvávajúcimi výzvami pre náboženskú slobodu. Vytvorenie novej Irackej federálnej vlády (IFV) vzbudilo nádej na zlepšenie podmienok pre náboženské menšiny, avšak za IFV aj za Regionálnej vlády Kurdistanu sa naďalej upierali sociálne aj politické práva.⁸⁵

Sektárske napätia v rámci IFV ohrozovali stabilitu a hatili snahy o ochranu rozličných náboženských

MOZAMBIK

Nový rok 2024 bol svedkom prudkého nárastu útokov skupiny Estado Islamico em Mocambique (EIM) alebo Islamského štátu v Mozambiku v severovýchodnej provincii Cabo Delgado. Táto skupina počas troch týždňov vo februári vypálila 18 kostolov v okrese Chiúre. Ako postupovala do južných okresov provincie Cabo Delgado, vykonávala najdlhšiu sústavnú ofenzívu proti kresťanom v regióne od začiatku povstania militantov v októbri 2017.

Po obsadení mesta Mucojo v okrese Macomia v januári 2024 EIM zaviedla prvky práva šaría vrátane zákazu alkoholu. V okrese Quissanga požadovala, aby nemuslimovia platili daň džizja, a vytvorili kontrolné body na vyberanie mýta.⁹⁰ V nedeľu 11. februára skupina na macomijskej ceste blízko Muaguide zabila vodiča a auto podpálila.⁹¹ Sociálne médiá EIM zdôrazňovali náboženský rozmer novej kampane, ukazovali vypálené kostoly a zničené kresťanské symboly, vrátane krížov.

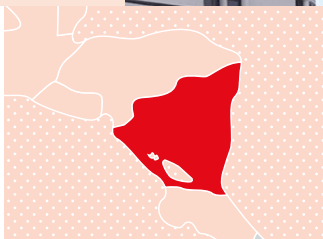
Na začiatku sledovaného obdobia (august 2022) bolo jasné, že významnú úlohu pri tejto vzbure, ktorá zasiahla všetkých civilistov v severovýchodnom regióne, mal džihádizmus.

Zdroj z diecézy Pemba pre ACN uviedol: „Od júla tohto roku sa zdá, že kontrolu nad [vzbúrenkami] prevzal ‚Islamský štát‘... Situácia je pre nás citlivejšia, než bola minulý rok, lebo terčom útokov teraz začínajú byť kresťania a vojna nadobúda náboženskejší rozmer.“⁹²

Biskup António Juliase z Pemby zdôraznil, že hnacou silou islamistického povstania je skôr endemická chudoba a nedostatočné vzdelanie než náboženstvo.⁹³ Aj keď kľúčové faktory vedúce mladých Mozambičanov k tomu, aby sa pridali k EIM, nie sú náboženské, dodávajú džihádizmu bojovú silu, ktorá viedla k zabitiu asi 5 000 a vysídleniu 1 milióna ľudí.⁹⁴

NIKARAGUA

V Nikaragve za posledné dva roky eskalovalo porušovanie náboženskej slobody. Vláda prezidenta Daniela Ortegu a viceprezidenta Rosaria Murilla zintenzívnila snahy o potlačenie Katolíckej cirkvi vyhostovaním kléru, nútením cirkevných organizácií k ukončeniu činnosti a obmedzovaním náboženských aktivít.⁹⁵

Režim Ortegu a Murilla zrušil právne postavenie mnohých cirkevných inštitúcií⁹⁶ a náboženských komunit a skonfiškovoval im majetok.⁹⁷ Ukončil tiež činnosť katolíckych mediálnych domov a zakázal náboženské slávenia vo verejných priestoroch.⁹⁸ Prezident Ortega dokonca slovne napadol Katolícku cirkev počas verejného prejavu.⁹⁹

V rokoch 2023 a 2024 boli desiatky biskupov, kňazov a seminaristov zatknuté, uväznené a násilne poslané do vyhnanstva.¹⁰⁰ Zvyšuje sa dohľad nad katolíckymi farnosťami¹⁰¹ a vládni agenti bežne obťažujú a zastrašujú klérus aj veriacich.¹⁰² Cirkevní predstavitelia, ktorí verejne

obhajujú ľudské práva alebo kritizujú vládu, môžu čeliť hrozbám, fyzickému násiliu a zatýkaniu.¹⁰³

Bohoslužby a náboženské podujatia sú pozorne monitorované, čím sa vyvíja tlak na klérus a veriacich, aby praktizovali autocenzúru.¹⁰⁴ Režim takisto zakázal verejné zachovávanie katolíckych tradícií, ako napríklad pouličné procesie vo Svätom týždni.¹⁰⁵

Vláda prerušila všetky diplomatické styky so Svätou stolicou a prinútila ju zatvoriť nunciatúru v Nikaragve. Posledný vatikánsky diplomat – Monsignor Marcel Diouf, chargé d'affaires apoštolskej nunciatúry v Nikaragve – opustil krajinu v roku 2023.¹⁰⁶

NIGÉRIA

Udrelí aj na Veľkonočný pondelok v roku 2024 a zavraždili 10 kresťanov, vrátane tehotnej ženy a jej nenarodeného dieťaťa.¹¹³ Medzi motivácie týchto teroristických útokov zjavne patria územné zisky, islamistický džihádizmus a národnostné napätia. Prevládajúci politický a mediálny naratív však má sklon uvádzať ako hlavné dôvody násilia klimatické zmeny a sociálne napätia, a odmieta uznať akýkoľvek náboženský aspekt¹¹⁴ napriek dôkazom, ktoré ukazujú, že fulbských povstalcov cvičila džihádistická skupina Boko Haram.¹¹⁵

Nigéria sa umiestnila na 8. mieste na Indexe globálneho terorizmu v roku 2024.¹⁰⁷ Militantní fulbskí povstalci v Strednom páse pravidelne páchali masakra a iné násilné zverstvá.¹⁰⁸ Napriek tomu, že v severných oblastiach zostávajú aktívne skupiny Boko Haram / Islamský štát v provincii západná Afrika (ISWAP), počet útokov sa znížil, sčasti vďaka úsiliu nigérijských ozbrojených síl zameraného na potlačenie povstania.¹⁰⁹

Nigérijská federálna vláda v sledovanom období nepodnikla žiadne zmysluplné kroky na prevenciu útokov fulbských extrémistických skupín.¹¹⁶ Úrady často reagujú na masové vraždenie pomaly¹¹⁷ a útočníci sú iba zriedka identifikovaní a brání na zodpovednosť.¹¹⁸

Obetami násilia sú síce aj moslimovia, no útoky na kresťanov sú nepomerne častejšie.¹¹⁰ Hlásené boli početné únosy a vraždy cirkevných predstaviteľov.¹¹¹ Arcibiskup Matthew Man-Oso Ndagoso z Kaduny pre ACN uviedol, že únoscov často motivuje vyhliadka na zaplatenie výkupného.

Napriek tomu, že kresťania tvoria takmer polovicu celkového obyvateľstva, tých, ktorí žijú v severných oblastiach, politicky ovláda moslimská väčšina a v oblasti vzdelávania a zamestnanosti sú vystavení diskriminácii založenej na vierovyznaní.¹¹⁹ V 12 severných štátoch z celkovo 36 v krajine bolo zavedené právo šaría a množstvo jednotlivcov bolo zadržaných po obvinení z rúhania.¹²⁰

Teroristické činy fulbských povstalcov sú načasované tak, aby sa kryli s kresťanskými sviatkami. Napríklad na Štedrý deň v roku 2023 militanti zaútočili na množstvo kresťanských dedín v štáte Plateau a zabili stovky ľudí.¹¹²

Image: Magnus-Manske

SEVERNÁ KÓREA

Severná Kórea funguje ako totalitný režim silne ovplyvnený kultom osobnosti sústredeným okolo dynastie Kim, ktorá vládne po tri generácie od konca 2. svetovej vojny. Jediným akceptovaným „náboženstvom“ je Čučche, ideológia marxistickej „sebestačnosti“, ktorú vytvoril zakladateľ krajiny Kim Ir-Sen.¹²¹

Kresťania v Severnej Kórei čelia extrémnemu prenasledovaniu. Každý, kto sa označí za kresťana alebo prejaví záujem o kresťanstvo či Bibliu, bude takmer určite považovaný za nepriateľa štátu.¹²³

Kresťanstvo je aktuálne vnímané ako značná hrozba pre najvyššiu moc štátu a dominanciu rodiny Kim, a preto je nútené pôsobiť v utajení. Zisťovať počet kresťanov či to, do akej miery veria, je v Severnej Kórei nesmierne zložitá, odhaduje sa však, že tvoria asi 0,38 percent obyvateľstva, čo predstavuje niečo vyše 98 000 ľudí.¹²²

Tí, u ktorých sa zistí, že praktizujú kresťanstvo, môžu byť poslaní do pracovných táborov, kde znášajú hladovanie a mučenie. Vláda si vynucuje prísnu lojalitu, žiada od občanov, aby pôsobili ako udavači, a indoktrinuje deti, aby donášali na rodičov. Preto musí byť kresťanstvo v Severnej Kórei v prejavoch a činoch nesmierne diskrétno. Ak je kresťan zadržaný, je potrestaná celá jeho rodina.¹²⁴

PAKISTAN

Útoky davu na kresťanov v auguste 2023, ktoré sa odohrali v Džaranwalskom okrese štátu Pandžáb a mali za následok vypálenie vyše 25 kostolov,¹²⁵ podčiarkli obavy z rastúceho prenasledovania.¹²⁶ Výskum ukázal, že v roku 2023 „výrazne vzrástol počet teroristických útokov, ktorých terčom boli náboženské menšiny a bohoslužobné miesta“.¹²⁷ Kresťania znášali opakované šikanovanie, falošné obvinenia, diskrimináciu na súdoch, ale aj na školách a na pracovisku. Neoficiálne správy naznačovali „nárast počtu únosov, nútených sobášov a konverzií mladistvých dievčat a mladých žien“ z kresťanského a iného prostredia náboženských menšín.¹²⁸

V auguste 2023 prijal pakistanský senát zákon o zvýšení trestov za hanlivé poznámky na adresu vážených osobností blízkych islamskému prorokovi.¹²⁹ Vzhľadom na rozšírené zneužívanie zákonov o rúhaní tento legislatívny návrh vyvolal obavy. Výskum z marca 2023 ukázal, že v rokoch 1987 až 2022 bolo obvinených z rúhania 2 120 jednotlivcov, pričom zneužívanie súvisiacej legislatívy sa v tomto období zvyšovalo.¹³⁰ Vyše polovica prípadov sa týkala menšín, napriek tomu, že predstavujú iba 1,9 percenta celkového obyvateľstva.

V januári 2024 federálna vláda zrušila povinnosť nemoslimských študentov študovať islam. Kurikulum pre náboženskú výchovu na rok 2023 umožnilo menšinám „hlbšie sa ponoriť do tém a obsahov súvisiacich s ich náboženstvom“.¹³¹ Ľudskoprávni pozorovatelia si však všimli, že v kurikule aj v učebniciach sa zvýšil „náboženský obsah namierený proti menšinám“, čo predstavuje „množstvo pretrvávajúcich aj nových výziev... v školskom systéme“.¹³²

Kresťania sú ako „najchudobnejší z chudobných“ osobitne vystavení prenasledovaniu.¹³³ Ich stav býva popisovaný ako dlhové otroctvo a ako takí predstavujú 20 percent robotníkov v tehelniach, na niektorých miestach až do 80 percent.¹³⁴ Mnohým z nich hrozí smrteľné nebezpečenstvo, lebo im chýba ochranné vybavenie.

SAUDSKÁ ARÁBIA

Oficiálnym náboženstvom Saudskej Arábie je islam a Základný zákon krajiny z roku 1992 ustanovuje za „formálnu“ ústavu Korán a sunnu. Právny systém sa zakladá na hanbalských výkladoch práva šaría.¹³⁵ Zákon nechráni náboženskú slobodu, naopak, kriminalizuje činnosti spochybňujúce štátne náboženstvo alebo autoritu kráľa či korunného princa. Zákon zakazuje propagáciu ateistických presvedčení, podkopávanie zásad islamu, vydávanie obsahu proti islamskému právu, neislamské verejné bohoslužby, vystavovanie neislamských symbolov, konverziu moslimov na iné náboženstvo a prozelytizmus zo strany nemoslimov.¹³⁶

Konverzia z islamu na kresťanstvo je prísne zakázaná. Keď sa zistí, že sa obrátil muž, je nútený odísť z domu, kým ženy čelia väzneniu a zneužívaniu v rodinách. Konvertiti môžu čeliť vraždám zo cti. Zo strachu pred represáliami väčšina saudských kresťanov vieru ukrýva, dokonca aj pred rodinou.¹³⁷

Image: Richard Mortel

Podobne čelia prísny obmedzeniam aj zahraniční kresťania. Imigrantom je zakázané evanjelizovať moslimov alebo zhromažďovať sa v kostoloch, pričom porušenie týchto zákazov vedie k možnému zadržaniu alebo deportácii. Neoficiálne sčítanie apoštolského vikariátu Severnej Arábie odhaduje počet saudskoarabských katolíkov na 1,5 milióna, najmä zahraničných robotníkov z Indie a Filipín. Títo migranti, ktorí sú zraniteľní už pre svoju národnosť a sociálne postavenie, môžu čeliť ďalšiemu prenasledovaniu pre svoju kresťanskú vieru, najmä ak konvertovali z islamu.¹³⁸

SUDÁN

Občianska vojna, ktorá vypukla 15. apríla 2023, spustila vlnu násilia a vysídľovania, ktorá ovplyvnila všetky komunity naprieč Sudánom. Medzi náboženskými budovami, ktoré sa v prvých týždňoch vojny stali terčom útokov, bolo niekoľko významných kostolov.¹³⁹ Mnohé kostoly v oblasti Chartúmu aj inde okamžite zabrali vojenské sily.¹⁴⁰ Do polovice mája medzi ne patrili koptská pravoslávna katedrála Panny Márie a episkopálna katedrála Všetkých svätých, obe v Chartúme.¹⁴¹ V nasledujúcich mesiacoch bolo zatvorených až 165 kostolov a ďalšie boli zničené.¹⁴²

Začiatkom roka 2024 začali ľudskoprávni pozorovatelia označovať krízu súvisiacu s vnútorným vysídľovaním v Sudáne za „najrozsiahlejšiu na svete“¹⁴³ a OSN konštatovala, že rekordné počty detí trpia podvýživou z dôvodu nedostatku potravy.¹⁴⁴ Od tých čias sa Cirkev, ktorá pred konfliktom tvorila 5 percent obyvateľstva (2,4 milióna), „scvrkáva“.¹⁴⁵ Kým mnohí kresťania migrovali do vlasti svojich predkov v južnom Sudáne, cirkevné zdroje hlásili, že veriaci tvoria väčšinu z približne 750 000 ľudí, ktorí hľadali útočisko v pohorí Nuba.¹⁴⁶

Počas dvoch rokov pred občianskou vojnou sa režim, ktorý prišiel k moci pri štátnom prevrate v októbri 2021, snažil zvrátiť proces smerujúci k „liberalizácii a náboženskej slobode“¹⁴⁷ na ktorý sa podujala prechodná vláda. Prechodná vláda (2019 – 2021) znovu vyhlásila Božie narodenie za deň pracovného pokoja,¹⁴⁸ ospravedlnila sa za dlhé roky prenasledovania kresťanov v krajine¹⁴⁹ a zrušila trest smrti za prečin odpadu od viery.¹⁵⁰ Toto všetko sa po prevrate zmenilo a začali sa objavovať správy o zatýkaní kresťanov pre údajné porušovanie zákonov proti odpadu od viery.¹⁵¹

SÝRIA

Hoci občianska vojna v Sýrii zasiahla všetky vierovyznania, etniká a iné skupiny, z hľadiska vysídľovania a migrácie bola kresťanská komunita postihnutá „neprimerane“.¹⁵² Počet kresťanov, ktorých bolo pred začiatkom vojny v roku 2011 vyše 1,5 milióna,¹⁵³ sa znížil iba na 250 000¹⁵⁴ a v niektorých častiach krajiny rastú obavy o samotné prežitie Cirkvi.¹⁵⁵

V severnej Sýrii čelia výrazne zredukované kresťanské skupiny rozličným tlakom. V severozápado gubernoráte Idlib vyhlásila islamistická skupina Hayat Tahrir aš-šam (HTŠ) koniec prenasledovania kresťanov, keď napríklad dovolila znovu otvoriť arménsky apoštolský kostol sv. Anny zatvorený 10 rokov.¹⁵⁶ HTŠ však naďalej zakazovala praktizovanie náboženstva a zaberala majetky, pričom v niektorých prípadoch menila budovy na mešity.¹⁵⁷ Kňazi rozprávali o pokusoch odstrániť z kostolov a kláštorov kresťanské symboly. Počet kresťanov v idlibskom regióne prudko poklesol z 20 000 veriacich na sotva 600¹⁵⁸ a v niektorých oblastiach sa „priblížil k vyhynutiu“.¹⁵⁹ Zemetrasenie vo februári 2023 spustilo ďalšie vlny migrácie.¹⁶⁰

Eskalácia tureckých útokov¹⁶¹ a obavy o bezpečnosť vážne obmedzili obnovu kresťanskej komunity v severovýchodnom sýrskom meste Hasake. Vyšší klérus hlási, že v 30 dedinách, ktoré predtým okupoval Daeš (ISIS), dnes už nie sú žiadni asýrski kresťania.¹⁶²

V 70 percentách¹⁶³ krajiny pod kontrolou Assadovej vlády štát vyhlásil prokresťanské opatrenia. Rýchlo však pokračuje masová migrácia, ktorá trvá posledné desaťročie. Spustilo ju extrémne prenasledovanie kresťanov a do veľkej miery ju poháňa ťažká ekonomická núdza. Podľa sýrskeho apoštolského nuncia kardinála Maria Zenariho počet aleppských kresťanov, ktorých bolo predtým 250 000 (12 percent obyvateľstva regiónu), prudko klesol na 30 000 (1,4 percenta). V apríli 2024 informoval, že každý deň odchádza zo Sýrie 500 sýrskych kresťanov. Povedal: „Sledujeme, ako cirkvi vymierajú.“¹⁶⁴

TURECKO

Image: Roman Odintsov

Veľmi kontroverzné bolo vyhlásenie z augusta 2020, že istanbulské múzeá Hagia Sophia a Chóra, ktoré boli postavené ako kresťanské kostoly, budú formálne znovu ustanovené za mešity. Kým pri Hagii Sophii sa tento plán uskutočnil, pri Chóre sa zastavil po vyjadrení obáv zo strany Komisie svetového dedičstva UNESCO.¹⁶⁵ V máji 2024 sa však obnovili moslimské modlitby aj v bývalom kostole Chóra.

Súčasný právny výklad Lausanskej zmluvy z roku 1924 uznáva právne postavenie menšiny len arménskym apoštolským pravoslávny kresťanom, gréckym pravoslávny kresťanom a židom. Napriek osobitnému postaveniu nemajú právnu subjektivitu a nemôžu ako organizácia kupovať ani vlastniť majetok a ani žiadať náhradu právnou cestou. To isté platí aj o iných menšinových skupinách, vrátane katolíkov a protestantov. V súčasnosti môžu tieto skupiny vlastniť majetok iba prostredníctvom samostatných nadácií.

Napriek týmto obmedzeniam bol v októbri 2023 za prítomnosti prezidenta Recepta Erdoğan oficiálne otvorený sýrsky pravoslávny kostol svätého Efréma, prvý nový kostol postavený so súhlasom vlády od založenia

moderného Turecka. Ako povedali ACN cirkevné zdroje v krajine, sú tiež náznaky, že vláda vydá stavebné povolenia aj na ďalšie nové kostoly.

Kresťanské komunity tiež naďalej čelia určitým obmedzeniam pri vzdelávaní duchovných. Protestantské komunity nesmú vychovávať klérus v krajine a väčšinou sa spoliehajú na duchovných narodených v zahraničí.¹⁶⁶ Seminár Halki, ktorý patrí Gréckej pravoslávnej cirkvi, je zatvorený vyše polstoročia,¹⁶⁷ a preto táto cirkev, podobne ako Arménska pravoslávna cirkev, posielala kandidátov kňazstva študovať do zahraničia.

Otec Gabriel Akyuz zo Sýrskej pravoslávnej cirkvi 40 mučeníkov v Mardine chválil odstránenie byrokratických prekážok brániacich návratu kresťanov, ktorí emigrovali z Turecka. Vzdal hold tureckému prezidentovi a vládnucej Strane spravodlivosti a rozvoja a povedal: „Najvyššie štátne úrady [poskytli] Asýrčanom záruky, že sa môžu bezpečne vrátiť do svojej krajiny.“¹⁶⁸ Obavy sa však znovu objavili potom, ako bol v novembri 2023 v mardinskom Anhile zastrelený 91-ročný sýrsky pravoslávny návratilec Gevriye Akgüç.¹⁶⁹

VIETNAM

Vietnam uplatňuje náboženskú slobodu nevyváženým a nedôsledným spôsobom. Hoci sa podnikli kroky na uľahčenie registrácie náboženských skupín, niektoré mali stále pri registrácii ťažkosti.¹⁷⁰ Dekrét 95 – súbor vyhlášok jednotne vykonávajúcich Zákon o viere a náboženstve z roku 2018, ktorý mal uľahčiť registráciu cirkví – bol kritizovaný za to, že umožňuje miestnej vláde bez udania dôvodu pozastaviť náboženské aktivity za nešpecifikované „vážne porušenia“ pravidiel.¹⁷¹

Na vietnamskej Vysočine boli naďalej prenasledovaní etnickí kresťania, vyskytli sa prípady narušenia bohoslužieb. Pokračuje tlak na ukončenie činnosti

neregistrovaných skupín v regióne, najmä sa vyskytlo koordinované úsilie zničiť etnickú cirkev H'Mong, ktorú založil pastor Dương Văn Minh.¹⁷²

Pretrvávajú aj napätia v súvislosti s náboženskými budovami, ktoré od roku 1954 zaberá štát. Napriek novším smerniciam o ich vrátení náboženským skupinám alebo inému kompetentnému orgánu v prípade, že neboli riadne využívané, niektoré úrady naďalej nechávali tretie strany využívať majetok náboženských skupín.¹⁷³

Katolícka cirkev však zaznamenala rozmrazenie vzťahov so štátom: veľký prelom nastal vtedy, keď si jej pôsobenie počas epidémie COVID-19 (napr. rozvoz potravín) získalo uznanie úradov.¹⁷⁴ Vzťahy sa naďalej zlepšovali a v roku 2024 sa arcibiskup Marek Zalewski stal prvým rezidenčným pápežským zástupcom v krajine od roku 1975. Zlepšenie vzťahov podporilo špekulácie, že by pápež František mohol byť prvým pápežom, ktorý navštívi Vietnam.

POZNÁMKY K HLAVNÝM ZISTENIAM

- 1 John Pontifex, "Christians in Pakistan suffer plight", Catholic Herald, 21st May 2023 <https://catholicherald.co.uk/christians-in-pakistan-suffer-plight/> [cit. 17/07/24].
- 2 "Harassment of religious groups returned to peak level in 2021", Pew Research Center, 5th March 2023 <https://www.pewresearch.org/religious-landscape-study/2024/03/05/harassment-of-religious-groups-returned-to-peak-level-in-2021/> [cit.: 17/07/24]. Dáta za rok 2021 poukazujú na perzekúciu kresťanov v 160 krajinách a perzekúciu moslimov v 141 krajinách.
- 3 Filipe d'Aviliez a John Newton, "One out of every seven Christians is experiencing persecution, says Pope", ACN (UK) News, 10th January 2023 <https://acnuk.org/news/vatican-one-out-of-every-seven-christians-is-experiencing-persecution-says-pope/> [cit. 17/07/24].
- 4 Open Doors, World Watch List 2024 <https://www.opendoors.org/en-US/persecution/countries/> [cit. 17/07/24].
- 5 Chinedu Asadu, "Jihadis from Africa's Sahel have crossed Nigeria's north, a new report says. A lot is at stake", AP, 19th June 2024 <https://apnews.com/article/nigeria-sahel-africa-jihadi-extremism-benin-cd845a1a320e6083688408afc923381f> [cit. 17/07/24].
- 6 USCIRF 2024 Annual Report, s. 31 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/USCIRF%202024%20Annual%20Report.pdf> [cit. 17/07/24].
- 7 "Izmir: teachers and citizens on the streets against imams in schools", Asia News, 28th June 2023 <https://www.asianews.it/news-en/Izmir-teachers-and-citizens-on-the-streets-against-imams-in-schools-58684.html> [cit. 17/07/24].
- 8 "World's worst displacement crisis: Record numbers of children seek life-saving care in Sudan", UNICEF, 9th February 2024 <https://www.unicef.ch/en/current/news/2024-02-09/world-s-worst-displacement-crisis-record-numbers-children-seek-life-saving> [cit. 17/07/24].
- 9 ACN, "Nigeria", Religious Freedom in the World Report 2023 <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/nigeria> [cit. 18/06/24].
- 10 Ibid.
- 11 Tom Gould, "Islamic State Mozambique's war on the church", Zitamar News, 22nd March 2024 <https://www.zitamar.com/islamic-state-mozambiques-war-on-the-church/> [cit. 18/06/2024].
- 12 Ibid.
- 13 Cirkevné zdroje ACN v Sudáne.
- 14 ACN, "Nigeria", Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.
- 15 "Nigeria", USCIRF 2024 Annual Report, s. 36-7 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2024-05/USCIRF%202024%20Annual%20Report.pdf>; "Nigerian Catholics shocked by public admission of religious discrimination in Kaduna", ACN (Intl), 15th June 2023; <https://acninternational.org/admission-of-religious-discrimination-in-kaduna-nigeria> [cit. 17/07/24].
- 16 Amy Balog, "No justice for 300 people massacred on Christmas Eve", ACN (UK) News, 18th January 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-no-justice-for-300-people-massacred-on-christmas-eve>; Daniel Beurthe, "Easter massacre – Extremists kill 10, including pregnant woman and unborn baby", ACN (UK) News, 10th April 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-easter-massacre-extremists-kill-10-including-pregnant-woman-and-unborn-baby> [cit. 18/06/24].
- 17 ACN, "Eritrea", Religious Freedom in the World Report 2023 <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/eritrea> [cit. 17/07/24].
- 18 Zdroje ACN.
- 19 Patrizia Caiffa, "Card. Zenari (Nuncio): 'Syria has fallen out of the headlines. Forgotten by news media and by the international community'", Sir, 10th April 2024 <https://www.agsir.it/mondo/2024/04/10/card-zenari-nuncio-syria-has-fallen-out-of-the-headlines-forgotten-by-news-media-and-by-the-international-community/> [cit. 23/04/24].
- 20 "Iraqi Christian leaders join UN conference on investigations into ISIS' targeted genocide of Christians", The Christian Post, 5th September 2023 <https://www.christianpost.com/news/un-team-speaks-on-isis-targeted-genocide-of-iraqi-christians.html> [cit. 17/07/24].
- 21 Pozri text o Iráne na s. 18 tejto správy.
- 22 "The Ultimate Election Year: All the Elections Around the World in 2024", Time, 28th December 2023 <https://time.com/6550920/world-elections-2024/> [cit. 17/07/24].
- 23 "2024 Global Forecast A World Dividing", Center for Strategic & International Studies, January/February 2024 <https://features.csis.org/global-forecast-2024/index.html> [cit.: 17/07/24].
- 24 Ibid.
- 25 Robert P George, "Christians face abuse around the globe", CNN, 3rd July 2014 <https://edition.cnn.com/2014/07/03/opinion/george-christian-persecution/index.html> [cit. 17/07/24].

POZNÁMKY K PROFILOM KRAJÍN

- 26 "10 Conflicts to Watch in 2023", International Crisis Group, 1st January 2023; <https://www.crisisgroup.org/global/10-conflicts-watch-2023> [cit. 28/05/24].
- 27 "Burkina Faso Fact Sheet", UN Refugee Agency, 29th February 2024; <https://reporting.unhcr.org/burkina-faso-factsheet-7974> [cit. 28/05/24].
- 28 "Sahel situation", UN Refugee Agency, April 2024; <https://reporting.unhcr.org/operational/situations/sahel-situation> [cit. 28/05/24].
- 29 "UNICEF reports surge in violence against children in Africa's central Sahel", United Nations, 29th May 2024 <https://news.un.org/en/story/2024/05/1150396> [cit. 17/07/24].
- 30 "Addressing gender-based violence in the Central Sahel", Relief Web, 5th December 2023; <https://reliefweb.int/report/burkina-faso/addressing-gender-based-violence-central-sahel> [cit. 28/05/24].
- 31 "10 Conflicts to Watch in 2023", op. cit.; Amy Balog, "Emergency aid for Christians forced out of their homes by jihadists", ACN (UK) News, 9th February 2024; <https://acnuk.org/news/burkina-faso-emergency-aid-for-christians-forced-out-of-their-homes-by-jihadists> [cit. 08/07/24].
- 32 "Burkina Faso Fact Sheet", UN Refugee Agency, op. cit.
- 33 Stephanie Savell, "US Security Assistance to Burkina Faso Laid the Groundwork for a Coup", Foreign Policy, 3rd February 2022; <https://foreignpolicy.com/2022/02/03/burkina-faso-coup-us-security-assistance-terrorism-military> [cit. 08/07/24].
- 34 "Burkina Faso: Horror-stricken after massacre", ACN (Intl), 15th June 2021; <https://acninternational.org/burkina-faso-horror-stricken-after-massacre> [cit. 28/05/24].
- 35 Amy Balog, "Faith has grown' despite killings", ACN (UK) News, 1st March 2024; <https://acnuk.org/news/burkina-faso-faith-has-grown-despite-killings> [cit. 28/05/24].
- 36 John Newton, "Jihadist terror escalating as two children murdered and Christians forced out", ACN (UK) News, 20th November 2023; <https://acnuk.org/news/burkina-faso-jihadist-terror-escalating-as-two-children-murdered-and-christians-forced-out> [cit. 28/05/24].
- 37 198 od začiatku konfliktu do septembra 2023.
- 38 "With nearly 200 destroyed, religious buildings targeted by Myanmar's junta", Radio Free Asia, 8th September 2023 <https://www.rfa.org/english/news/myanmar/religious-buildings-09082023132748.html> [cit. 16/04/24].
- 39 "Junta troops destroy 129-year-old church in Myanmar's Sagaing region", Radio Free Asia, 17th January 2023 <https://www.rfa.org/english/news/myanmar/sagaing-church-arson-01172023054626.html> [cit. 28/06/24].
- 40 Dáta pokrývajú obdobie do 3. decembra 2023. Pozri "Burma", US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/burma/> [cit. 28/06/24].
- 41 Ibid.
- 42 "China", US State Dept 2022 International Religious Freedom Report <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/china/> [cit. 28/05/24].
- 43 "Chinese Communist Party promotes atheism, but many members still partake in religious customs", Pew Research Center, 5th September 2023 <https://www.pewresearch.org/short-reads/2023/09/05/chinese-communist-party-promotes-atheism-but-many-members-still-partake-in-religious-customs> [cit. 28/05/24].
- 44 Ibid.; ACN, "China", Religious Freedom in the World Report 2023 <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/china> [cit. 28/06/24].
- 45 "China", US State Dept 2022 International Religious Freedom Report, op. cit.
- 46 Gao Feng, "China steps up political control over religious venues, sermons and activities", Radio Free Asia, 3rd August 2023 <https://www.rfa.org/english/news/china/religion-controls-08032023122520.html> [cit. 28/05/24].
- 47 "Bishop Shao of Wenzhou arrested again", Asia News, 3rd January 2024 <https://www.asianews.it/news-en/Bishop-Shao-of-Wenzhou-arrested-again-59866.html>; "Chinese Christian jailed for distributing Bibles 'illegally'", UCA News, 29th April 2024; <https://www.ucanews.com/news/chinese-christian-jailed-for-distributing-bibles-illegally/104939> [cit. 28/05/24].
- 48 Helier Cheung a Roland Hughes, "Why are there protests in Hong Kong? All the context you need", BBC News, 21st May 2020 <https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-china-48607723> [cit. 28/05/24].
- 49 James Pomfret et al., "New Hong Kong security law comes into force amid fears for freedoms", Reuters, 23rd March 2024 <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/new-hong-kong-national-security-law-comes-into-force-amid-international-2024-03-22/>; "Sacrament of Confession under threat in Hong Kong from Chinese security law", The Catholic Herald, 13th March 2024; <https://catholicherald.co.uk/sacrament-of-confession-under-threat-in-hong-kong-due-to-new-chinese-security-law> [cit. 28/05/24].
- 50 "Country Update: Egypt", USCIRF, May 2023 <https://www.uscifr.gov/sites/default/files/2023-08/2023%20Egypt%20Country%20Update.pdf> [cit. 29/04/24].

- 51 John Pontifex, John Newton a Fionn Shiner, *Hear Her Cries: The kidnapping, forced conversion and sexual victimisation of Christian women and girls* (London: ACN (UK), 2021), s. 12ff.
- 52 ACN, "Eritrea", *Religious Freedom in the World Report 2023*, op. cit.
- 53 Ibid.
- 54 "Eritrea", USCIRF 2024 Annual Report, op. cit.
- 55 ACN, "Eritrea", *Religious Freedom in the World Report 2023*, op. cit.
- 56 Fredrick Nzwili, "Eritrean government rounds up teens from church service", *Crux*, 8th September 2022; <https://cruxnow.com/church-in-africa/2022/09/eritrean-government-rounds-up-teens-from-church-service> [cit. 28/05/24].
- 57 "Eritrea", USCIRF 2024 Annual Report, op. cit.; ACN, "Eritrea", *Religious Freedom in the World Report 2023*, op. cit.
- 58 "Eritrea", *Human Rights Watch World Report 2024*, 11th January 2024; <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/eritrea> [cit. 28/05/24].
- 59 "Eritrea – 200+ arrested, including children", *Release International*, 3rd July 2024; <https://releaseinternational.org/eritrea-200-arrested-including-children> [cit. 08/07/24].
- 60 "Eritrea: Events of 2023", *Human Rights Watch World Report 2024* <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/eritrea> [cit. 30/08/24].
- 61 Ibid.
- 62 "Eritrea – 200+ arrested", *Release International*, op. cit.
- 63 "Eritrea", USCIRF 2024 Annual Report, op. cit.; *Release International*, "Eritrea arrests 103 Christians", 24th April 2023; <https://releaseinternational.org/eritrea-arrests-103-christians> [cit. 28/05/24].
- 64 "Eritrea", USCIRF 2023 Annual Report, op. cit.
- 65 "Eritrea", *US State Dept 2022 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/eritrea> [cit. 28/05/24].
- 66 Shireen Bhatia, "UCF reports massive surge in violence against Christians in India", *Christian Today*, 15th January 2024 <https://www.christiantoday.co.in/news/ucf-reports-massive-surge-in-violence-against-christians-in-india.html> [cit. 26/06/24].
- 67 "United Christian Forum: Average two Christians attacked in India every day", *CJP (Citizens for Justice and Peace)*, 15th December 2023 <https://cjp.org.in/united-christian-forum-average-two-christians-attacked-in-india-every-day/> [cit. 21/03/24].
- 68 "Sharp Increase in Violence Against Christians in 2024", *United Christian Forum*, 21st March 2024 <https://acn-canada.org/wp-content/uploads/2024/03/Sharp-increase-in-violence-against-Christians-in-2024-1.pdf> [cit. 26/06/24].
- 69 Luke Coppen "Indian bishop denied bail in alleged conversion case", *The Pillar*, 6th June 2023 <https://www.pillarcatholic.com/p/indian-bishop-denied-bail-in-alleged> [cit. 21/03/24].
- 70 USCIRF 2024 Annual Report, s. 50.
- 71 Napriek počiatocnému odporu voči myšlienke, že existuje náboženský rozmer, sa táto myšlienka začala viac akceptovať. David Cameron v utorku 16. apríla v Snemovni lordov povedal: "Je správne povedať, že by sme nemali bagatelizovať náboženské aspekty niektorých sporov. Áno, niekedy sú komunálne, kmeňové alebo etnické, ale v mnohých prípadoch je v nich jasná náboženská časť... Je v nich jasný náboženský rozmer." Porov. "There is a clear religious part" to strife in Manipur: UK ex-PM Davis Cameron", *Times of India*, 18th April 2024 http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/109382337.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppsst [cit. 22/04/24].
- 72 Makepeace Sithou a Greeshma Kuthar, "Meitei Christians in India's Manipur Face Broad Attacks", *New Lines*, 27th December 2023 <https://newlinesmag.com/reportage/meitei-christians-in-indias-manipur-face-broad-attacks/> [cit. 24/05/2024].
- 73 "Iran", *US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom*, s. 26 <https://www.uscirt.gov/sites/default/files/2024-01/AR%202023.pdf> [cit. 06/05/24].
- 74 "Iran", USCIRF 2024 Annual Report, s. 32 <https://www.uscirt.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [cit. 6th May 2024].
- 75 'Faceless Victims: Rights Violations Against Christians in Iran', *Article 18* <https://articleeighteen.com/reports/14516/> [cit. 06/05/24].
- 76 Ibid.
- 77 Lisa Zengarini, 'Iran: harassment against Iranian Christians increasing', *Vatican News*, 28th February 2023 <https://www.vaticannews.va/en/church/news/2023-02/iran-harassment-against-iranian-christians-increasing.html> [cit. 06/05/24].
- 78 Lipika Pelham, "Mahsa Amini: Iran responsible for 'physical violence' leading to death, UN says", *BBC News*, 8th March 2024 <https://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-68511112> [cit. 06/05/24].
- 79 "Iran" *US State Dept 2022 Report on International Religious Freedom* <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/iran/> [cit. 06/05/24].
- 80 Open Doors, "Iran", *World Watch List 2024* <https://www.opendoorsuk.org/persecution/world-watch-list/iran/> [cit. 06/05/24].
- 81 Lisa Zengarini, "Iran: harassment against Iranian Christians increasing", op. cit.
- 82 "Iran", *World Watch List 2024*, op. cit.
- 83 "Faceless Victims: Rights Violations Against Christians in Iran", op. cit.
- 84 Pat Ashworth, "Christians in Iran under pressure, COI report says", *Church Times*, 14th October 2022 <https://www.churchtimes.co.uk/articles/2022/14-october/news/world/christians-in-iran-under-pressure-coi-report-says> [cit. 06/05/24].
- 85 "Country Update: Iraq", USCIRF, September 2023; <https://www.uscirt.gov/sites/default/files/2023-09/2023%20Iraq%20Country%20Update%20Final.pdf> [cit. 09/04/24].
- 86 Ibid.
- 87 ACN, "Iraq", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/iraq> [cit. 03/05/24].
- 88 "Freedom in the World 2023 – Iraq", *Freedom House*, February 2024; <https://freedomhouse.org/country/iraq/freedom-world/2023> [cit. 03/05/24].
- 89 Ibid.
- 90 Tom Gould, "Islamic State Mozambique's war on the church", *Zitamar News*, 22nd March 2024 <https://www.zitamar.com/islamic-state-mozambiques-war-on-the-church/> [cit. 17/04/2024].
- 91 "Aumenta 'o tom do radicalismo religioso dos terroristas' em Cabo Delgado", *Integrity*, 12th February 2024 <https://integritymagazine.co.mz/arquivos/22670> [cit. 17/04/2024].
- 92 Fionn Shiner, Paulo Aido a Maria Lozano, "Nun murdered during deadly attack on Church", *ACN (UK) News*, 8th September 2022 <https://acnuk.org/news/nun-murdered-during-deadly-attack-on-church/> [cit. 17/04/2024].
- 93 John Pontifex a Paulo Aido, "ISIS takes responsibility for deadly New year attacks" *ACN (UK) News*, 9th January 2024 <https://acnuk.org/news/mozambique-isis-takes-responsibility-for-deadly-new-year-attacks/> [cit. 17/04/2024].
- 94 "Cabo Delgado Insurgency Rebounds, Foiling Drawdown Plans", *ADF*, 12th March <https://adf-magazine.com/2024/03/cabo-delgado-insurgency-rebounds-foiling-drawdown-plans/> [cit. 17/04/2024].
- 95 "Nicaragua", USCIRF 2024 Annual Report, s. 34 <https://www.uscirt.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [cit. 29/05/24].
- 96 Ibid.
- 97 "Hostile takeover: Tightening reins on freedom of religion or belief in Nicaragua", *CSW*, 13th February 2024 <https://www.csw.org.uk/2024/02/13/report/6164/article.htm> [cit. 29/05/24].
- 98 ACN, "Nicaragua", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/nicaragua> [cit. 29/05/24].
- 99 "Nicaraguan dictator Ortega verbally attacks pope, calls Church 'the perfect dictatorship'", *CNA*, 29th September 2022; <https://www.catholicnewsagency.com/news/252422/nicaraguan-dictator-ortega-verbally-attacks-pope-calls-church-the-perfect-dictatorship> [cit. 29/05/24].
- 100 "Nicaragua", USCIRF 2024 Annual Report, s. 34, op. cit.; Filipe d'Aviliez a Maria Lozano, "19 clerics released but concerns over lack of religious freedom remain", *ACN (UK) News*, 15th January 2024; <https://acnuk.org/news/nicaragua-19-clerics-released-but-concerns-over-lack-of-religious-freedom-remain> [cit. 29/05/24].
- 101 "Nicaragua's Catholic Church begins lent under surveillance and interrogation", *La Prensa*, 19th February 2024 <https://www.laprensani.com/2024/02/19/english/3281717-nicaraguas-catholic-church-begins-lent-under-surveillance-and-interrogation> [cit. 29/05/24].
- 102 "Nicaragua", USCIRF 2024 Annual Report, s. 34.
- 103 "Hostile takeover: Tightening reins on freedom of religion or belief in Nicaragua", op. cit.
- 104 Ibid.
- 105 "Nicaragua", USCIRF 2024 Annual Report, s. 34.
- 106 Eduardo Berdejo, "The last diplomat from the Vatican leaves Nicaragua", *Catholic News Agency*, 20th March 2023; <https://www.catholicnewsagency.com/news/253899/the-last-diplomat-from-the-vatican-leaves-nicaragua> [cit. 29/05/24].
- 107 *Institute for Economics and Peace*, *Global Terrorism Index 2024* <https://www.economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2024/02/GTI-2024-web-290224.pdf> [cit. 29/05/24].
- 108 ACN, "Nigeria", *Religious Freedom in the World Report 2023* <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/nigeria>; "Nigeria", USCIRF 2024 Annual Report, s. 36 <https://www.uscirt.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [cit. 29/05/24].
- 109 "Almost 6,000 Boko Haram fighters have surrendered, Nigerian army says", *Reuters*, 2nd September 2021 <https://www.reuters.com/world/africa/almost-6000-boko-haram-fighters-have-surrendered-nigerian-army-says-2021-09-02> [cit. 28/06/24].
- 110 ACN, "Nigeria", *Religious Freedom in the World Report 2023*, op. cit.
- 111 Ibid.; "Nigeria", USCIRF 2024 Annual Report, op. cit.; Amy Balog, "Friend of murdered priest pays heartfelt tribute", *ACN (UK) News*, 24th July 2023; <https://acnuk.org/news/uk-nigeria-friend-of-murdered-priest-pays-heartfelt-tribute>; Maria Lozano a John Newton, "Nigerian seminarian burnt to death by militants", *ACN (UK) News*, 8th September 2023 <https://acnuk.org/news/>

- nigeria-nigerian-seminarian-burnt-to-death-by-militants ; “Kidnapping of priests remains rampant in Nigeria”, ACN (Intl), 13th November 2023; <https://acninternational.org/kidnapping-of-priests-remains-rampant-in-nigeria> [cit. 29/05/24].
- 112 Amy Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, ACN (UK) News, 18th January 2024; <https://acnuk.org/news/nigeria-no-justice-for-300-people-massacred-on-christmas-eve> [cit. 29/05/24].
- 113 Daniel Beurthe, “Easter massacre – Extremists kill 10, including pregnant woman and unborn baby”, ACN (UK) News, 10th April 2024; <https://acnuk.org/news/nigeria-easter-massacre-extremists-kill-10-including-pregnant-woman-and-unborn-baby> [cit. 29/05/24].
- 114 ACN, “Nigeria”, Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.
- 115 “US confirms Boko Haram, bandits working together to blackmail Buhari regime”, Vanguard, 18th October 2021 <https://www.vanguardngr.com/2021/10/us-confirms-boko-haram-bandits-working-together-to-blackmail-buhari-regime/>; “Kidnapping: ISWAP, Boko Haram training bandits, says NIS”, Punch, 7th August 2001 <https://punchng.com/kidnapping-iswap-boko-haram-training-bandits-says-nis/>; “Gunmen Kill 34 in New Attack in Northwest Nigeria”, The Defense Post, 23rd March 2022; <https://www.thedefensepost.com/2022/03/23/gunmen-attack-northwest-nigeria> [cit. 29/05/24].
- 116 “Nigeria”, USCIRF 2024 Annual Report, s. 36; Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, op. cit.; Amy Balog, “‘Heroic’ staff save pupils as gunmen attack Catholic school at night”, ACN (UK) News, 9th May 2024 <https://acnuk.org/news/nigeria-heroic-staff-save-pupils-as-gunmen-attack-catholic-school-at-night/>; Amy Balog, “Call for justice presented at 10 Downing Street”, ACN (UK) News, 6th June 2023; <https://acnuk.org/news/uk-and-nigeria-call-for-justice-presented-at-10-downing-street/>; Amy Balog, “Peer demands justice for Christians killed by extremists”, ACN (UK) News, 16th January <https://acnuk.org/news/uk-nigeria-peer-demands-justice-for-christians-killed-by-extremists/> [cit. 29/05/24].
- 117 ACN, “Nigeria”, Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.
- 118 Balog, “No justice for 300 people massacred on Christmas Eve”, op. cit.; Balog, “‘Heroic’ staff save pupils as gunmen attack Catholic school at night”, op. cit.; Balog, “Call for justice presented at 10 Downing Street”, op. cit.; Balog, “Peer demands justice for Christians killed by extremists”, op. cit.
- 119 ACN, “Nigeria”, Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.; “Nigeria”, USCIRF 2024 Annual Report, s. 36; “Nigerian Catholics shocked by public admission of religious discrimination in Kaduna”, ACN (Intl), 15th June 2023; <https://acninternational.org/admission-of-religious-discrimination-in-kaduna-nigeria> [cit. 29/05/24].
- 120 ACN, “Nigeria”, Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.; “Nigeria”, USCIRF 2024 Annual Report, s. 36.
- 121 “The Successor Theory of North Korea”, Kinu, July 2004; <https://repo.kinu.or.kr/handle/2015.oak/744> [cit. 09/04/24].
- 122 ACN, “North Korea”, Religious Freedom in the World Report 2023 <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/iraq> [cit. 06/07/24].
- 123 “North Korea Overview”, Release International <https://releaseinternational.org/country/north-korea/> [cit. 13/05/24].
- 124 Ibid.
- 125 John Pontifex, “Parishioners gather for Mass outside their torched church”, ACN (UK) News, 22nd August 2023 <https://acnuk.org/news/pakistan-parishioners-gather-for-mass-outside-their-torched-church/> [cit. 05/05/24].
- 126 John Pontifex, “Bishop praises Supreme Court’s commitment to justice for Jaranwala victims”, ACN (UK) News, 21st February 2024 <https://acnuk.org/news/pakistan-bishop-praises-supreme-courts-commitment-to-justice-for-jaranwala-victims/> [cit. 05/05/24].
- 127 “Pakistan”, USCIRF 2024 Annual Report, s. 40 <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2024-05/2024%20Annual%20Report.pdf> [cit. 05/05/24].
- 128 “Pakistan: UN experts urge action on coerced religious conversions, forced and child marriage”, United Nations Human Rights – Office of the High Commissioner, 16th January 2023 <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/01/pakistan-un-experts-urge-action-coerced-religious-conversions-forced-and> [cit. 05/05/24].
- 129 Nadir Guramani, “Senate passes bill to ramp up punishment for blasphemy to at least 10 years”, Dawn, 8th August 2023 <https://www.dawn.com/news/1769073> [cit. 03/05/24].
- 130 Centre for Social Justice, Human Rights Observer, March 2023, s. 6-12 https://csjpak.org/pdf/Human_Rights_Observer_2023.pdf [cit. 03/05/24].
- 131 “Islamic studies no longer compulsory for non-Muslim students”, Agenzia Fides, 23rd January 2024 https://fides.org/en/news/74639-ASIA_PAKISTAN_Islamic_studies_no_longer_compulsory_for_non_Muslim_students [cit. 05/05/24].
- 132 “Content against minorities in textbooks increased: report”, Dawn, 31st March 2023 <https://www.dawn.com/news/1745036> [cit. 05/05/24].
- 133 “In Pakistan Christians are ‘the poorest of the poor’”, ACN (Intl), 11th November 2021 <https://acninternational.org/in-pakistan-christians-are-the-poorest-of-the-poor/> [cit. 05/07/24].
- 134 Katolícka cirkev, Faisalabad.
- 135 ACN, “Saudi Arabia”, Religious Freedom in the World Report 2023 <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/iraq> [cit. 06/07/24].
- 136 Ibid.
- 137 Open Doors, “Saudi Arabia”, World Watch List 2024, s. 29; <https://www.opendoorsus.org/en-US/persecution/countries/> [cit. 29/05/24].
- 138 ACN, “Saudi Arabia”, Religious Freedom in the World Report 2023, op. cit.
- 139 Cirkevné zdroje ACN v Sudáne.
- 140 Ibid.
- 141 “Rapid Support Forces occupy cathedrals in Sudan capital”, Dabanda, 17th May 2023 <https://www.dabangasudan.org/en/all-news/article/rapid-support-forces-occupy-two-cathedrals-in-sudan-capital> [cit. 13/04/24].
- 142 Open Doors, “Sudan”, World Watch List 2024 <https://www.opendoorsuk.org/persecution/world-watch-list/sudan/> [cit. 13/04/24].
- 143 Mohamed Osman, “Sudan Conflict Fuels World’s Largest Internal Displacement”, Human Rights Watch, 31st January 2024 <https://www.hrw.org/news/2024/01/31/sudan-conflict-fuels-worlds-largest-internal-displacement> [cit. 13/04/24].
- 144 “World’s worst displacement crisis: Record numbers of children seek life-saving care in Sudan”, UNICEF, 9th February 2024 <https://www.unicef.ch/en/current/news/2024-02-09/world-s-worst-displacement-crisis-record-numbers-children-seek-life-saving> [cit. 17/07/24].
- 145 Amélie Berthelin, “Sudan: One year of war has left the country without any seminarians”, ACN (Intl) News, 11th April 2024 <https://acninternational.org/sudan-one-year-of-war-has-left-the-country-without-any-seminarians/> [cit. 13/04/24].
- 146 Cirkevné zdroje ACN v Sudáne.
- 147 “Christian Buildings Targeted in Military Conflict in Sudan”, Morning Star News, 25th November 2023 <https://morningstarnews.org/2023/11/christian-buildings-targeted-in-military-conflict-in-sudan/> [cit. 13/04/24].
- 148 ACN, “Sudan”, Religious Freedom in the World 2023 Report <https://acninternational.org/religiousfreedomreport/reports/country/2023/sudan> [cit. 13/04/24].
- 149 Becca Coon, “Sudan Progresses Toward Religious Liberty”, Decision Magazine, 31st December 2019 <https://decisionmagazine.com/sudan-progresses-toward-religious-liberty> [cit. 13/04/24].
- 150 ACN, “Sudan”, Religious Freedom in the World 2023 Report, op. cit.
- 151 Kelsey Zorzi a Sean Nelson, “Sudanese couple on trial after conversion to Christianity”, ADF International <https://adfinternational.org/cases/sudan> [cit. 06/05/24].
- 152 John Newton, “Mass emigration threatening Christian future in Syria”, ACN (UK) News, 15th March 2024 <https://acnuk.org/news/syria-mass-emigration/> [cit. 10/05/24].
- 153 “Don’t Forget About the Persecuted Christians of Iraq and Syria – Opinion”, Newsweek, 30th January 2024 <https://www.newsweek.com/dont-forget-about-persecuted-christians-iraq-syria-opinion-1864499> [cit. 06/05/24].
- 154 Zdroje ACN.
- 155 Amy Balog, “Mass exodus threatens the future of Christianity”, ACN (UK) News, 20th September 2023 <https://acnuk.org/news/syria-lebanon-christians-leaving-threatening-future-of-church/> [cit. 06/05/24].
- 156 “Christians in Syria’s Idlib hold major Mass”, Al-Monitor, 4th September 2022 <https://www.al-monitor.com/originals/2022/09/christians-syrias-idlib-hold-major-mass> [cit. 06/05/24].
- 157 “Hayat Tahrir al-Sham converts more Christian property in Edleb into mosques and headquarters”, SyriacPress, 14th January 2021 <https://syriacpress.com/blog/2021/01/14/syria-hayat-tahrir-al-sham-converts-more-christian-property-in-edleb-into-mosques-and-headquarters/> [cit. 06/05/24].
- 158 Zdroje ACN.
- 159 “Syria”, USCIRF 2023 Annual Report <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2023-05/Syria.pdf> [cit. 17/07/24].
- 160 Zdroje ACN.
- 161 Sirwan Kajjo, “Christians Concerned About Turkish Attacks in Northeast Syria”, Voice of America, 16th September 2021 <https://www.voanews.com/a/6227751.html> [cit. 06/05/24].
- 162 Zdroje ACN.
- 163 “Factsheet – Religious Freedom in Syria”, USCIRF, November 2022 <https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2022-11/2022%20Factsheet%20-%20HTS-Syria.pdf> [cit. 06/05/24].
- 164 Patrizia Caiffa, “Card. Zenari (Nuncio): ‘Syria has fallen out of the headlines. Forgotten by news media and by the international community’”, Sir, 10th April 2024 <https://www.agensir.it/mondo/2024/04/10/card-zenari-nuncio-syria-has-fallen-out-of-the-headlines-forgotten-by-news-media-and-by-the-international-community/> [cit. 23/04/24].
- 165 “UNESCO criticizes Ankara over conversion of Hagia Sophia, Chora Monastery”, Ekathimerini, 23rd July 2011 <https://www.ekathimerini.com/news/1165097/unesco-criticises-ankara-about-conversion-of-hagia-sophia-chora-monastery/> [cit. 03/05/24].

- 166 “Turkey (Türkiye)”, US State Dept 2023 Report on International Religious Freedom <https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/turkey/> [cit. 03/07/24].
- 167 “50th Anniversary of the Closing of Halki Seminary”, USCIRF, 29th July 2021 <https://www.state.gov/50th-anniversary-of-the-closing-of-halki-seminary/> [cit. 03/05/24].
- 168 Mehmet Algan, “Assyrian Christians increasingly move back to Turkey after more than 40 years”, Middle East Eye, 23rd December 2023 <https://www.middleeasteye.net/news/assyrian-christians-increasingly-move-back-turkey-after-more-40-years> [cit. 18/04/24].
- 169 “91-year-old Syriac man killed in armed attack in southeast Turkey”, Stockholm Center for Freedom, 8th November 2023 <https://stockholmcf.org/91-year-old-syriac-man-killed-in-armed-attack-in-southeast-turkey/> [cit. 07/05/24].
- 170 USCIRF 2024 Annual Report, s. 51.
- 171 “Vietnam’s New Religious Decree Further Burdens Local Churches”, Christianity Today, 5th April 2024 <https://christianitytoday.com/news/2024/april/vietnam-religious-decree-liberty-church-christian.html> [cit. 19/04/24].
- 172 “Vietnamese police try to stamp out religious sect”, Radio Free Asia, 15th July 2022 <https://www.rfa.org/english/news/vietnam/vietnamese-police-try-to-stamp-out-religious-sect-07152022012327.html> [cit. 07/05/24].
- 173 “An Hoa Parish Lodges Complaint As The Land It owned Pre-1975 Is Divided And Sold”, The Vietnamese, 12th February 2022 <https://www.thevietnamese.org/2022/02/religion-bulletin-november-2021-an-hoa-parish-lodges-complaint-as-the-land-it-owned-pre-1975-is-divided-and-sold/> [cit. 30/05/22].
- 174 “Catholic volunteers do God’s work for Covid patients in Vietnam”, UCA News, 5th January 2022 <https://www.ucanews.com/news/catholic-volunteers-do-gods-work-for-covid-patients-in-vietnam/95602> [cit. 28/07/22].

Kresťania na celom svete sú vystavení zvýšenému riziku prenasledovania, zatýkania a násilia – dochádza k vypaľovaniu kostolov, únosom a znásilneniam kresťanských žien a k zabíjaniu veriacich pre ich vieru. Publikácia *Trpiaci a zabudnutí* poskytuje podrobné informácie o situácii kresťanov v 18 krajinách, kde veriaci trpia v dôsledku štátneho autoritarizmu alebo útokov extrémistov.

Pomoc
trpiacej Cirkvi

ACN SLOVENSKO

Sládkovičova 7, 811 06 Bratislava

Tel: 02/222 001 25

Email: info@acnslovensko.sk

IBAN: SK09 0900 0000 0051 2133 9396

www.acnslovensko.sk

ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi je pápežská nadácia, ktorej poslaním je podporovať veriacich všade tam, kde sú prenasledovaní, utláčaní alebo v núdzi. Svoje poslanie zmierenia a lásky uskutočňuje prostredníctvom miestnych cirkevných partnerov: podporuje kňazov, sestry a katechetov, stavia kostoly, zabezpečuje dopravné prostriedky, školí seminaristov, poskytuje náboženskú literatúru a podporuje médiá. Zabezpečuje aj núdzovú pomoc kresťanom, ktorí bojujú o prežitie alebo utekajú pred prenasledovaním. ACN sa tiež zasadzuje za trpiacich kresťanov, ktorým je odopretý hlas. V nepokojnom svete udržia vieru nažive prostredníctvom modlitieb, informovania a projektov pomoci.

